

Пролетарии всех стран, создайте себе!

УМОВЫ ПАПДПСКІ:
 на 1 год — 30 к.; на 3 месяцы — 2 р. 60 к.;
 на 6 месяцев — 5 р.; на 1 год — 9 р. 75 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:
 За радок непаралі (паказ тэсту) —
 50 кап. Ізмагароднін — 1 р.
 Часопроход тэсту ў два разы даражэй.
 Пры шматразовым друкаванні — зніжка
 на згодзе.
 Згодна вост. СНІІ ад 10 верасня 1924 г.
 брацца зверху тарыфу 10 проц. падатку.

Падпісанне і абвесткі прымаюцца: У Гал. Канторы газ. «Звязда» — г. Менск, Савецкая, 63,
 (трэці паверх) ад 9 гадз. раніцы да 3-х гадз. дня. У дарожных гарадах — у адд.
 Бел. Дзял. Выдавецтва і ва ўсіх вясн.-тэа. канторах,
 РЭДАКЦЫЯ — Г. МЕНСК, САВЕЦКАЯ, 63.

ЗВЯЗДА

Орган Цэнтральнага Камітэту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. канторэ
 1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дз. тэа.
 тэлефон № 10-74. 2) Канторэ рэдакцыі — ад 12 да 2-х гадзін дня, тэлефон № 6-16. 3) Начны рэдактар (друкарыя) ад 6 гадз. веч. тэа. № 6-42.

Пятніца, 7 сьнежня 1928 г.
 № 281 (3188)
 Кольнасць нумару ўсёго 5 кал.

Год выдання дванаццаты.

Чэха-Славацкі ўрад пацярпеў паражэнне на выбарах у самаўрады Камуністычная партыя захавала свае пазыцыі

ПРАГА, 5. Закончан афіцыйны падлік галасоў і размеркаванне мандатаў у ляндратах Чэхіі і Мараніі. Для Славакіі і Прыкарпацкай Русі капітальныя вынікі будуць вядомы 6-га сьнежня.

Кампартыя атрымала 820 тыс., ці 12 проц. усіх паданых галасоў — на 1 проц. менш, чым у часе парламанцкіх выбараў 1925 году. Такім чынам, камуністы заставілі другую па колькасці атрыманых галасоў партыю. З 168 дэпутатаў чатырох ляндратаў, камуністы будзе 21 ці 22, у астатніх ад капітальных вынікаў выбараў у Славакіі і Прыкарпацкай Русі.

Зварочваючы ўвагу членаў партыі на тую акалічнасць, што ня гледзячы на агульнае паліцыйнае мас, кампартыя толькі захавала свае пазыцыі, а не пашырыла іх, «Рудэ Права» канстатуе, што галоўныя прычыны гэтага: ранейшыя палітычныя памылкі партыі, у асаблівасці ў справе ўжывання тактыкі адзінага фронту, і яе досыць энергічная барацьба супроць рефармістаў і ўсё яшчэ неўстарэлыя энергічныя праявы ў дзейнасці адраганага ліста Выканкому Камітэру. Буржуазныя газеты падвышчылі ацэнку тым, што кампартыя захавала свае пазыцыі.

Галоўная партыя ўрадавай кааліцыі — чэха-славацкія аграры — застаецца на найбольш моцнай партыяй, атрымаўшы ад 25 да 26 мандатаў. Паражэнне другой на значныя ўрадавай партыі — клерыкалаў — аказалася больш сур'ёзным, чым павадалася раней. З партыі г. зв. легальнай апазіцыі значны поспех мелі чэха-славацкія сацыял-дэмакраты. Яны будуць мець ад 17 да 18 мандатаў.

У Прыкарпацкай Русі больш усяго галасоў страцілі камуністы, у звязку з надзвычайна жорсткім прадвыбарчым тэрорам. Яны атрымалі там 49.000, ці 20 проц. галасоў.

Паводле найрэзніх падлікаў, кааліцыйныя партыі атрымалі ўсяго 3.200 тыс. галасоў, а апазіцыйныя — 3.640 тыс. галасоў, г. зв. палітычна ўрад пацярпеў паражэнне.

Палітычнае значэнне выбараў у ляндратах і органы акруговых самаўрадаў заключаецца ня ў саміх органах, бо яны бліскучыя, і ўрад, які мае права пазначыць адну трэць дэпутатаў, ва ўсё будзе ў большасці (гэтая акалічнасць тлумачыць вялікі абсцэнтны на гэтых выбарах), а ў тым, што гэтыя выбары вызначаюць

„САВЕЦКІ ДЗЕНЬ“ у ФРАНЦУСКАЙ ПАЛАЦЕ ДЭПУТАТАЎ

Камуністычны дэпутат Кашэн выкрывае падрыхтоўку вайны супроць СССР
Народы СССР сустрэнуць новы напад згуртаванымі радамі Працоўныя ўсяго сьвету стануць на іх абарону

ПАРЫЖ, 5. У спрэчках па бюджэту міністэрства замежных спраў у палаце дэпутатаў у прамовах аб франка-савецкіх адносінах выступіў камуністычны дэпутат Кашэн.

Кашэн заявіў, што, наперакор шматгадовай хлусні, Савецкі Саюз ішарка і пасляхова развіваецца. Налі-б Савецкі Саюз далі магчымасць мірна існаваць на працягу дзесяцігоддзя, то ён зьдзіў-бы ўвесь сьвет.

Ня гледзячы на пасьведчанні прадстаўнікоў французскіх дзелавых колаў, літаратараў і інш., якія наведлі СССР і якія даюць самыя спрыяльныя водгукі аб эканамічным і культурным прагрэсе Савецкага Саюзу, у Францыі працягваюць прадракаць «блізкі крах» савецкай эканоміі і савецкай улады.

Труднасьці будаўніцтва сацыялізму і індустрыялізацыі СССР вялікія, — гаворыць Кашэн, — але яны ня ўтойваюцца савецкай уладай, якая, наадварот, адкрыта на іх паказвае. Савецкі саюз, які, нібы, «знаходзіцца ў агоніі», аказваецца мае магчымасць пабудавань бюджэту, які перавышае ў гэтым годзе французскі бюджэт у два разы (правы дэпутат Мэніль з месца: «Але яны ня плаціць даўгоў»)

Кашэн абяргае рэпліку Мэніля ззначэннем на тое, што падата толькі што апледавала выступаўшаму да яго прамова дэпутату Сулье, які заклікаў не плаціць даўгоў Амерыцы і значаюць на поўную немарчымасць для французскага народу выплачваць даўгі Амерыцы.

Далей Кашэн гаворыць, што, калі ненавісьць буржуазіі да Савецкага Саюзу аразумела, дык сацыялісты, здавалася-б, павінны былі не рабіць паклёпаў на СССР, а пракляняцца перад яго дасягненнямі і намаганьнямі ў галіне сацыялістычнага будаўніцтва. (На ўаўках сацыялістыч падмаецца шум.)

Кашэн ззначае, у прыватнасці, на поспехі савецкай нафтавай прамысловасці, якія былі адначаным і дакладным фінансавым камісіі.

— Савецкі Саюз, — гаворыць далей Кашэн, — ахвотна згуртаваў-бы ўсе свае сілы выключна ў галіне мірнага будаўніцтва. Але ён ня можа адмовіцца ад арміі на ўмовах, калі ён абкружан арміямі, якія ўсё больш павялічваюцца і ўсагульняюць ненавісьць. Трэба быць сьлялым — гаворыць Кашэн, — каб ня бачыць, што кожны дзень рытуецца новы напад на СССР Пінсудзі маршэ аб граніцах 1772 году і дапускае існаваньне на сваёй тэрыторыі і яв. Украінаега

вы папракае СССР у тым, што ў яго ёсць армія, якая ўтрымліваецца для мэты абароны. Між тым, пералічанымі факты даюць Савецкаму Саюзу поўную падставу сьцьвярджаць, што супроць яго рытуецца інтэрвенцыя.

Брыян з месца: «Польшча і Румынія з непакоем адносіцца да намераў Расіі, і гэты зусім аразумела».

Кашэн: «Яны забуджваюцца СССР не дае ім для гэтага ні малейшага поваду».

Брыян: «Але ці-ж Польшча і Румынія ня былі надаўна сьведкамі вялізных манеўраў, арганізаваных Расіяй, у якіх брала ўдзел некалькі сот тысяч чалавек».

Кашэн: «СССР занепакоен, наглядваючы такое згуртаваньне сіл супроць яго».

Брыян: «Польшча і Румынія жадаюць падтрымліваць выключна мірныя адносіны з СССР. Можца быць перакананым, што ніхто на мае агресыўныя замыслаў супроць Расіі».

Кашэн: «Аднак, як мінулае, так і сучаснае апраўдваюць трывогу СССР. Польшча і Румынія ведаюць, што ім забяспечана шырокае падтрыманьне в боку заходніх дзяржаў. Францыя, якая ўзбройвае Польшчу з першага моманту яе самастойнага існаваньня, і далей працягвае забяспечваць Польшчу і краіны Малай Антэнтэ военнымі матар'яламі».

Кашэн дамагаецца патрэбнасці дакладных вытлумачэньняў адносна чутак аб сакрэтных умовах паміж

генштабамі і дыпلماتыяй Варшавы, Бухарэсту і Парыжа, ззначаючы, што пытаньне аб гэтым, пастаўленае ў свой час французскаму ўраду, васталося без адказу.

Далей Кашэн прыпамінае аб вядомым інтэр'ю Фолэ, які, паводле слоў Кашэна, да гэтага часу Антанта можа забяспечыць ажыццяўленьне яго антысавецкіх плянаў.

«Савецкі ўрад — заявіў Кашэн — даў тысячы довадаў свайго цярдзеньня і сваіх мірных намераў. Але ён ведае, што супроць яго падрыхтоўваецца новы напад. Наш абавязан — паказаць французскаму прапарыяту, што французская дыпلماتыя і французскі генштаб сьдзейнічаюць урадам суседніх з СССР краінаў падрыхтоўцы новых нападаў».

Брыян: «Вы добра ведаеце, што савецкі ўрад не адкажыцца падтрымліваць падобнае дзверджаньне перад французскім урадам».

Кашэн: «Я ведаю, такім ёсць цьвёрдае перанаманьне працоўных СССР, апраўданае падзеямі».

Брыян: «Гэта іншая справа».

Кашэн: «Народы Савецкага Саюзу сустрэнуць новы напад згуртаванымі радамі. Працоўныя ўсяго сьвету стануць на іх абарону».

Калі сацыялісты Валкур — закончыў Кашэн — які назваў далякаў бар'ерам, што адгароджае цывільнасьцю ад барбарства, утвесамяе сацыялізм в барбарствам, дык тым самым ён становіцца ў рады найгоршых ворагаў расійскай рэвалюцыі.

УСЕСАЮЗНАЯ НАРАДА РАБСЕЛЬХОРАЎ

Замежныя госьці на зьездзе рабкораў

Зарубежныя журналісты і рабкоры ўверсе — Арно Фрыдрых, рэдактар органу КП Нямеччыны «Фрайгайт», Унізе — тав. Шміт, рабкорна «Рудэ Права» (Чэха-Славакія).

МАСКВА, 5-га сьнежня на ўсе-саюзнай нарадзе рабсельхораў выступіў т. Енукідзэ, які ззначаў, што рабсельхоры павінны зьвярнуць самую сур'ёзную ўвагу на перавыбары саветаў, дапамагаючы партыі і савецкай уладзе ўцягнуць у выбарчую кампанію шматліпённыя масы рабочых і сялян. Потым рабсельхорам трэба прыняць самы чыны ўдзел у асьвятленьні работы сельсаветаў і вазасных органаў улады.

Выступіўшы на гэтай нарадзе наркамфін СССР т. Вруханав ззначаў на патрэбнасць растульчэньня рабсельхорам мэты і задач нашых пазын. Акрамя таго, рабсельхоры павінны сьдзейнічаць прылягненню ўкладу ў кася ашчаднасьці і наглядаць за правільным выдаткаваньнем сродкаў, якія ідуць на патрэбы гаспадаркі і культурнай рэвалюцыі.

У канцы пасяджэньня прадстаўнікі дэлегацый, якія наведлі т. Сталіна, перадалі зьмест свай гутаркі з ім.

Мільён ангельскіх гарнякоў рінуты ў абоймы голоду

ЛЭНДАН, 1. Фэдэрацыя ангельскіх горнарабочых апублікавала адозу «да ангельскай нацыі» з заклікам ахараўваць на нарышчэ беспрацоўных гарнякоў. Адозва ззначае, лік беспрацоўных гарнякоў у 300 тыс. чал., што пазам з жонкамі і дзецьмі складае

Польска-румынскі плян нападу на СССР

ПІЛСУДЗКІ НА ЧАЛЕ ВЯРХОЎНАГА КАМАНДАВАНЬНЯ
Дагавор пятлюраўцаў з польска-румынскім генштабам
Сэнсацыйныя выкрыцьці газеты „Абэнд“

ВЕНА, 5 Газета «Абэнд» надрукавала серыю дакумантаў аб дзейнасьці эмігранцкага «Украінскага Ураду» ў тым ліку рад лістоў «намесяніка старшын «Дырэкторыі украінскай народнай рэспублікі» Лявіцкага.

У першым лісьце ад 8-га сакавіка 1928 году да «пана міністра Аляксандра Шульгіна ў Парыжы» Лявіцкі павадала, што ангельская місія павадала яго лістом ад тым, што ангельскі ўрад цікавіцца дагаворамі, заключанымі «Дырэкторыяй украінскай народнай рэспублікі» з «групаўнай, данпамі, кубанцамі».

Асабліва зацікаўлены гэтым Чэмбэрлен, які патрабаваў ад ангельскага пасланьніка ў Варшаве дакладнай інфармацыі аб гэтых дагаворах. Лявіцкі пранававу Шульгіну ў янасьці дэлегата пяхаць і пэінфармаваць Чэмбэрлена аб заключаных дагаворах.

У другім лісьце ад 10-га сакавіка 1928 г. да «пана міністра замежных спраў украінскай народнай рэспублікі» Лявіцкі выказавае радасць з прычыны вынікаў выбараў у польскіх сеймі і павадала, што ён ад імя «ўраду украінскай народнай рэспублікі» віншаваў Пінсудзіна і дадае, што ён «ня ў стане расказаць, якое глыбокае ўражаньне зрабілі мае словы на пана маршала».

У заключэньне Лявіцкі адзначае, што ў сойм абраны некаторыя прыхільнікі украінскай эміграцыі, у тым ліку брат Пінсудзіна — Ян Пінсудзіні.

У трэцім лісьце па тым-жа адрасе ад 22 чэрвеня 1928 году Лявіцкі павадала, што яго распараджэньне аб паездцы «ваеннага міністра украінскай народнай рэспублікі» генэрала Сальскага ў Бухарэст застаецца ў моцы, але па згодзе з Пінсудзінім паездка адкладзецца.

Далей Лявіцкі павадала, што ў Бухарэстце павінны адбыцца нарады паміж прадстаўнікамі генштабаў Польшчы і Румыніі з удзелам французскіх і ангельскіх прадстаўнікоў, згодна з пастановаю, ўхваленаю на канфэрэнцыі ў Варшаве прадстаўнікамі польскага і румынскага генштабаў. Мэта бухарэстскіх нарад — аб-

варэньне тэхнічных пытаньняў аб «ваеннай інтэрвенцыі на Украіне». Лявіцкі павадала такаса, што ў нарадах будзе прымаць удзел і Пінсудзіні, па распараджэньні многа ў Бухарэст адначасова выедзе і прадстаўнік генштабу «арміі украінскай народнай рэспублікі».

Нарэшце, у лісьце ад 19-га жніўня 1928 году Лявіцкі павадала, што ён абгаворваў з Пінсудзінім пытаньне аб пасылцы генэрала Бнакіева ў Румынію, а таксама пытаньне аб удзеле украінскага прадстаўніка на нарадах Пінсудзінага з румынскім генштабам, асабліва пры абгаворваньні ўсіх пытаньняў, якія датычаць Украіны.

«Для нас — гаворыцца ў лісьце — а зьяўляецца важным пытаньне аб прыбываньні польска-румынскай арміі на тэрыторыі Украіны. Сутнасць справы ў тым, што паводле першапачатковай думкі румыні, па украінскай тэрыторыі можа быць офармляваны толькі абмежаваны лік часцей украінскай арміі, пры чым украінскае камандаваньне павінна падпарадкавацца румынскаму генштабу. Між тым, паводле ўмоў з польскай рэспублікай, а таксама паводле польска-украінскага дагавору ў 1920 годзе, ваенная ўлада на тэрыторыі Украіны поўнасьцю належыць украінскаму ўраду».

Пан маршал Пінсудзіні прыняў мой пункт погляду, паводле якога на тэрыторыі Украіны ў ня можа быць абмежаваньняў у адносінах да мабілізацыі украінскае арміі, і намагаваньне украінскай арміяй, будзе падпарадкавана агульнаму генштабу толькі ў апаэрацыйных адносінах. Пры чым у гэтым штабе будучы таксама і прадстаўнікі ад украінскай народнай рэспублікі».

У вышкі гутаркі з Пінсудзінім, я прышоў да перакананьня, што ў гэтых перагаворах рашаючы голас будзе мець пан маршал Пінсудзіні, а таксама, што вярхоўнае камандаваньне польска-румынскай арміяй будзе даручана яму».

БЮДЖЭТ ВАЙНЫ І ФАШЫЗМУ

Па Савецкім Саюзе

Старых бальшавікоў — Выбары анадэмінаў
 ЛЕНИНГРАД, 5. Пад старшыняствам

магасця за масаваю індустрыялізацыю, выходзячы ў тым ліку і з інтарэсу сацыялістычнай перабудовы сельскага гаспадаркі. Традыцыйны патрабавалі такой максімальнай індустрыялізацыі, якая несумяшчальна з інтарэсамі развіцця сельскага гаспадаркі і губіла самую індустрыялізацыю.

Склад бюро ячэек пасьля апошніх перавыбораў

(Па 17 вясковых партарганізацыях)

Інфармацыйны аддзел Менага акругнаму КП(б)Б распрацаваў матэрыялы па перавыборах бюро ячэек па 17 сельскіх раёнах Менага акругі.

Усяго па 68 ячэйках абрава ў бюро 232 чал. з іх жанчыны 14 ч. (6 проц.). Па сацыяльным становішчы ў склад абраваў абраных бюро увайшло: рабочых—46,6 проц., сялян—34 проц., служачых і інш.—19,4 проц.

Па партыям: з 1917 г. па 20 г.—24,1 проц., з 21 да 23 г.—6,5 проц., з 24 да 26 г.—41,4 проц., з 27 г. і далей—28 проц.

Вятракоў у склад бюро увайшло 10,3 проц. Столькі ж увайшоў і сялян, якія займаюць выключна сельскай гаспа-

даркай.

Абноўлен склад бюро па 49,7 проц., 51,3 проц. складу новых бюро—абрава ў другі і трэці раі.

Па тым жа 17 сельскіх раёнах 152 ячэйкі бюро не выбралі, а толькі сакратароў ячэек. Перавыбары сакратароў дэлі наступна вынікі: жанчыны-сакратароў ячэек абрава 3 чал. (2 проц.).

Па партыям склад сакратароў пазначыўся: з 1917-1920 г. 26,3 проц., з 21-23 г.—5,3 проц., з 24-26 г.—46 проц., з 27 г. і далей—22,4 проц.

Рабочых сярод сакратароў—40,1 проц., сялян—42,8 проц., служачых—17,1 проц. Выбраных у другі трэці раз аналізавана 66,4 проц.

Прывітаныя ЦК КП(б)Б

Бухаўскі раённы партыйны сход шле гарачыя прывітаныя кіраўніку бальшавіцкай партыі Беларусі—ЦК КП(б)Б.

Сход заяўляе, што труднасці будаўніцтва сацыялізму не пакінуць адзінства і ідэалічнай устойлівасці партыйнай арганізацыі. Далейшае будаўніцтва сацыялізму і разам з тым перамога бягучых труднасцяў, магчыма толькі на аснове пастаноў XV партз'езду, толькі пры цвёрдым і няухільным правядзенні курсу партыі на індустрыялізацыю ўсёй народнай гаспадаркі і пры цвёрдым

Асабліва ўвагу азваціць на тэрытарыяльнае выхаванне груп

наступленні на капіталістычныя элементы гораду і вёскі.

Сход заяўляе, што раённая партарганізацыя прыме ўсе меры да барацьбы супроць маючых месца ўхілаў ад ліній партыі, згуртаваўшы глаўную ўвагу на барацьбе супроць правага ўхілу. Сход заяўляе, што Быхаўская арганізацыя, як і ўся партыя ў цэлым, нікому не дазволіць парушыць пастаноў XV партз'езду.

За няухільнае ажыццяўленне пастаноў XV партз'езду!

За адзінства і ідэалічнае згуртаванне партыі!

Няхай жыве ленинскі ЦК КП(б)Б!

Трэба дабіцца пералому ў ільна-загатоўках

Тэмп загатоўкі ня зусім шпаркі.—Вынікі спяганання закантрактаванага ільну вельмі нізкія.—Сельгаскааперацыя, ня глядзячы на дырэктыву ўраду, не разгарнула работы.—Попаччына блытаецца ў хвасьце.—„Крамніцкая“ псыхалёгія спажывецкіх таварыстваў.—

Ізвестыя загатоўчы апарат засьмечаны чужымі элементамі

Як у нас, у Беларусі, праходзіць кампанія па загатоўцы ільну-валакна і ільну-семя? Лічбовыя даныя, што мы маем, гавораць нам, што да 20-га лістапада ўсяго загатоўлена 1.137 тон ільну-валакна. Ходзіць загатоўкі ільну ў кожнай дзесяціднёў-плане павялічваюцца (за 1-ю дзесяціднёўку лістапада загатоўлена 309 тон, а за другую—595 тон), але тэмпы загатоўчых работ усе яшчэ слабы, невыстарчальны. Гадавы плян выкананы толькі на 13,3 проц.

Загатоўка ільну-валакна лепш ідзе па Віцебшчыне (20,5 проц. выканання гадавога пляну) і па Магілёўшчыне (18,4 проц.). Але ў іншых акругах загатоўчых работ праходзіць горш, асабліва ў Вабруйскай (6 проц.) і Мазырскай (5,3 проц.). Што-ж датычыць Полаччыны, дык тут загатоўка толькі крыху ўзні-

маецца над уероўнем нуля—гадавы плян выкананы ўсяго на 1,9 проц.

Але тут горшае, найбольш пагражаючае зьявіцца заклячэцтва ў аўсім слабым, проста нізкім спажыванні закантрактаванага ільну, ня глядзячы на тое, што ў агульным плане ільну-загатоўка закантрактаваны лён займае першае месца—60 проц. А па долю сельгаскааперацыі на ільну-загатоўках закантрактаваны лён займае амаль што 95 проц. Такім чынам, асноўная работа сельгаскааперацыі тут заклячэцтва ў поўным і сваячасовым атрыманні ад пастаўшчыкоў закантрактаванага ільну.

Што-ж мы бачым на справе? Да 20-га лістапада закантрактаванага ільну-валакна паступіла ўсяго 164,3 тоны, што складае ўсяго 11 проц. выканання месячнага лістападаўскага заданья.

Пры гэтым большая частка сабраната сельгаскааперацыя ільну прыпадае на чыстую загатоўку, а не на спягананне закантрактаванага ільну, а ў сапраўднасці павінен было б быць наадварот. Такое зусім ненармальнае зьявіцца можа прывесці да вялікіх страт для дзяржавы, да таго, што мы два разы будзем аплываць за адні і той жа лён.

Сельгаскааперацыя, ня глядзячы на ясныя і катэгорычныя дырэктывы ўраду, да гэтага часу яшчэ не разгарнула работы па апаганні закантрактаванага ільну. Сярод пасеўшчыкаў-контрактантаў трэба зараджа прывесці шырокую растумацальную кампанію, тым больш, што раней гэтага ня было зроблена. Шмат чаго мог-бы тут зрабіць кааперацыйны актывіст тым больш, што амаль што палова сялянскіх гаспадарак уваходзіць у кааперацыйную сетку. Адначасова патрэбны рашучыя меры супроць тых пасеўшчыкаў, якія ня выконваюць заключаных ім кантрактаў і не аддаць ільну. На жаль, мы тут па бачым актывнае даламогі з боку нашых судовых органаў—да гэтага часу мы ня маем ні адной судовай справы, узбуджанай супроць тых, хто злосна ўхіляецца ад выканання заключаных кантрактаў.

Крыху лепшае становішча мы маем з загатоўкаў ільну-семя, хоць і тут далёка ня ўсё добра. Усяго ільну-семя да 20 лістапада загатоўлена 10.142 тоны супроць 4.700 тон, загатоўленых у мінулым годзе за той жа перыяд часу—павалічэнне на 110 проц. Гадавы плян па ільну-семя ўжо выкананы на 71,7 проц.

Але гэтых анальнова добрых вынікаў мы дасягнулі не дзякуючы якойсьці асабліва выразнай рабоце загатоўчых апаратаў, а выключна з прычыны надзвычайна багатага ўраджаю ў паўднёвых акругах. І мы бачым, што пасьпяховае выкананне пляну ідзе існа за конт паўднёвых акруг (Магілёўскай, Гомельскай, Аршанскай) і часткова Менайскай акругі.

Затое мы бачым паслабленне загатоўчых і Віцебшчыне (41,3 проц. выканання гадавога пляну) і асабліва ў Полаччыне—8,6 проц. І тут, як і ў загатоўках ільну-валакна, Полацкая акруга ідзе па апошнім месцы, блытаецца ў хвасьце.

Полацкія загатоўшчыкі прабуюць тлумачыць гэты вельмі сумныя вы-

нікі аб'ектыўнымі момантамі—позьняй зборкай ільну, замарозкамі, якія часткова пашкодзілі семя, і тым, што семя яшчэ поўнасьцю не апаганна.

Але, калі ў некаторай ступені (так процантаў на 23) можна прыняць гэтыя матывы пры ўлічальні ходу загатоўчых работ, то ні ў якім выпадку гэтага апраўдаць ім такога небла-нізкага ўраўноў загатоўчых работ. Бо ў процілегласці гэтым адмоўным момантам мы маем рад важных станоўчых зьявішч, як пашырэнне плошчы пасеваў ільну, згортаванне прыватных алейных заводаў і даволі рэгулярнае забеспячэнне ільноводных раёнаў алейем. І ўсе гэтыя акалічнасці павінны былі выклікаць прыдзек ільнянога семя на рынак, аразумела, не ў такіх размерах, як ва ўраджайных паўднёвых акругах.

А ў адносінах пасьпяховасці загатоўчых ільнянога семя ў паўднёвых акругах трэба зрабіць адну істотную ацэнку. Напа ЦСУ не даацэніла вялікага ўраджаю ільну ў паўднёвых акругах, вылікам чаго зьявіўся памешчальніцкі ільну загатоўчых ільну-семя, які быў складзены Наркамгандлем (зараз гэты плян перарабляецца ў бок павялічэння). І вось таму гэтыя вятчыны лічы загатоўчых ня могуць і не павінны нас супакоіць у тым, што рынак ахоплен у поўнай меры.

У заключэнне мы яшчэ зазначым на тым перашкоды, якія тармазілі больш пасьпяховае развіццё ільну-загатоўчых работ.

У некаторых мясцох нізкія загатоўчы апараты заклячэцтва ў сабе чужыя нам элементы—і адсюль ідуць сімейныя разраўнікі з селянямі з аплатаю ім за сярэц на цэнах, ніжэйшых ад вызначаных Наркамгандлем, і іншыя камбінацыі, якія надрываюць у сялян давер'е да дзяржавы і кааперацыйных загатоўшчыкаў. Горш ва ўсё тут тое, што гэтыя акалічнасці ў большасці выпадкаў вядомыя акруговым загатоўчым арганізацыям і робяцца як быццам з іх маўклівае вгледзі.

У гэтым годзе Эканомнарадаў і Наркамгандлем катэгорычна прапанавана спажывецкім таварыствам абавязкова адпуская дэфіцытныя прамтавары і хлеб здатчыкам ільну, незалежна ад месца аздачы. На спраге-ж мы бачым, што спажывецкая кааперацыя то тут, то там адступае ад гэтага распарадкавання ўраду і адмаўляецца ад воплуску тавараў тым селянам, якія здалі свой сярэц сельска-гаспадарчай кааперацыі, або Белдзяржгандлю. Гэту шкодную тэндэнцыю нашай спажывецкай кааперацыі, гэты чыста крамніцкі падыход да справы нашых кааперацый трэба ліквідаваць рашуча і неадкладна.

Што яшчэ зараз трэба зрабіць? Трэба прывесці ступень падрыхтоўкі загатоўчых апаратаў да абхоту рынку, трэба камандыраваць у ільноводныя раёны адважных працэўнікаў для кантролю за ходам загатоўчых і спягананнем закантрактаванага ільну, трэба мабілізаваць вакол ільноводных загатоўчых усяіх арганізацый—партыйных, саветскіх і грамадскіх, і толькі тады мы даб'ёмся пералому і выправім ход ільна-загатоўчых работ, які зараз ідзе звыжамі.

Л. ЯФЕДАЎ.

„ЦЕНІ“, але плямы ганьбы

Варшаўскі карэспандэнт адной з найвялікшых намецкіх газет «Берлінэр Тагэблат», хоць спозынена, але адчуваўся ад святкавання буржуазна-польскага 10-годдзя свае незалежнасці. У № 553 газеты змешчана яго карэспандэнцыя пад назвай «Цені». Апісваючы каротка святотворны ўрачыстасці, карэспандэнт перайшоў да «спецыяльнага».

«Але прадстаўнікі украінскае, беларускае і намецкае нацменшасці адмовіліся ад удзелу ў святотворным пасяджэнні (Сойму). Траціна нацменшасці Польшчы ня радавалася заснаванню польскае дзяржавы, бо народ, які адрываў больш сотні гадоў чужога прыгнечання, аназаўся—гіронія гісторыі—у адносінах да народаў пад яго панаваннем больш неадарымым, чым некаторыя з яго ранейшых прыгнечальцаў».

Успамінаючы аб воілесках толькі урадовага блёку, калі Дашыцкі ў стадыі прамовае назваў Пінсудзкага адным з заснавальнікаў Польшчы, карэспандэнт «В. Т.» піша далей:

«Польшча, як федэрацыйная дзяржава, была праграмаю Пінсудзкага ад пачатку. Браніслаў Тарашкевіч, правадзіў беларускае Грамады, спачатку сядзеў з Пінсудзкім у Бельведэры. Цяпер ён са сваімі таварышамі сядзіць у турме ў Вільні. Федэрацыя з Украінай была праграмаю Пінсудзкага, больш—была яго латуценнем. А цяпер, нездоўга перад сьветам 10-гадовага існавання Польшчы, у Львове адбыліся крывавае вулічныя бойкі. Будучыні украінскія нацыянальныя арганізацыі разгромлены. Сярод параненых і арыштаваных украінцаў наўрад ці ёсць хто сапраўды дарослы».

Прыгнечальныя беларусаў, украінцаў, немцаў карэспандэнт «В. Т.»

лічыць «цэнамі» на сьвяце буржуазнае Польшчы. Але-ж гэта больш, чым проста «цены»: гэта называньня плямы ганьбы. Дэманстрацыйнае ўстрыманне нават буржуазных украінскіх, беларускіх і намецкіх груп ад удзелу ў сьвяце польскае незалежнасці і разгром украінскіх арганізацый ва Львове яно паставілі пытаньне аб нацменшасці Польшчы на чаргу дня як у самой Польшчы, так і за яе межамі. Адавін пагроз украінскіх арганізацый ва Львове яно паставілі пытаньне аб нацменшасці Польшчы на чаргу дня як у самой Польшчы, так і за яе межамі. Адавін пагроз украінскіх арганізацый ва Львове яно паставілі пытаньне аб нацменшасці Польшчы на чаргу дня як у самой Польшчы, так і за яе межамі.

На дзіва, што польскія нацыяналістычны (эндэцы) друк, а таксама і ўрадовы, ня могуць хаваць сваёй прыступу алошцы.

Афіцыйны «Кур. Віл.» у № 259, пішучы аб устрыманні украінцаў, беларусаў і немцаў ад удзелу ў святотворным пасяджэнні Сойму, піша, што яно

«павіна выклікаць сярод адважных кіраўнікоў польскай палітыкі дзейнасць ня толькі чуцьцёваю. Абавязкам іх адносна будучыні дзяржавы ёсць стварэнне такіх умоў, у якіх сьвешнікі дэманстрацыі не маглі-б знайсці ні апраўданьня, ні адвагі да падобных выступленьняў».

Нават заўсёды гатовыя да ўгоды з польскай буржуазіяй клерыкальная «Беларуская Крыніца» (№ 53), і тая ў адказ на пагрозы: «Кур. Віл.» зазначыла, што ўстрыманьне беларусаў, украінцаў і немцаў ад удзелу ў святкаваньні 10-годдзя Польшчы ацалкам зраўнавала і што

«дзівіцца трэба з нагласай «Кур. Віл.», які за нашэ ўстрыманьне ад польскага сьвята надвузначна грозіць нам».

Эндэцыя-ж газеты дык проста апалелі ад злосьці. Для прыкладу можна ўзяць «Дзеньнік Віленскі», дзе ў № 271, адказваючы на артыкул «Берлінэр Тагэблат», віленскія польскія жываглоты пішучы, што ніякае беларускае, ці украінскае зямлі пад Польшчай няма, а ёсць адвечна-польская зямля, што беларускі і украінскі рух створаны немцамі на шкоду Польшчы і што незадаволенныя

беларусы і украінцы могуць выяжджаць у Менск або Кіеў. Гэты адрывак так характэрны для жываглотка польскага нацыяналізму, што яго варта падаць цалкам.

«Што датычыць так званых украінцаў і беларусаў, дык землі, да якіх яны маюць прэтэнзіі, больш як паўтысячы гадоў зьяўляюцца неадлучна часткаю Польшчы і ён застаюцца. Украінскі рух лічыць імя больш 50 год, беларускі 25 год. Мы маем неабвержныя довады таго, што як украінскае, і так і беларускае «спытаньне» былі выкліканы да жыцця і цяпер падтрымліваюцца з Вены і Берліну за намецкі грошы... калісьці, каб шахаваць Расію, а цяпер каб пакісьціць Польшчы. Шырокія народныя масы ня маюць нічога супольнага з гэтым рухам, а калі жменькі атуманенае Нямецчына паўінтэлігентны сапраўды ў Польшчы не падабаецца, дык дарога адчынена—у Менск і Кіеў».

Уся нескладаная але агідная «філёзофія» вывэрнулага польскага шавінізму тут вывэрнулася вельмі яскрава, перавышаючы ў гэтых адносінах шавінізм б. чорнасопенаў царскае Расіі. Ды «Дз. Віл.» і ня крмечыла з тым, што расійскія чорнасопены служылі яму прыкладам і з вялікім захапленнем успамінае словы Сталыпіна: «Не будучы інародны вершыць судьбы рускаго народа». Па думцы жываглоту з «Дз. Віл.» «словы вялікага расійскага дзяржаўніка мы павінны вырчыць златымі літарамі на мармур і ўмураваць у соймавай залі: «Ня будучы інародны кіраваць лёсам польскага народу».

Успамінаючы аб фразе карэспандэнта «В. Т.» наконт Тарашкевіча, «Дз. Віл.» піша:

«Што Тарашкевіч сядзіць у турме—гэта правільна, а тое, што ён сядзеў у Бельведэры, было прыкраю памылкаю».

Можа зьявіцца пытаньне: а навошта рабіць цытаты з такога органу людоедаў, як «Дз. Віл.»? Тое, што ён можа сказаць, даўно вядома загадзя. А вось-жа: далей мы возьмем некалькі цытат з пэпэсаўскага органу і параўнаем.

Быць можа, пад уплывам артыку-

лу «Берл. Таг.», быць можа без таго, але роўна праз тыдзень пасьля «Берл. Таг.» і «Роботнік» (№ 337) заняўся справаю нацменшасці Польшчы ва ўступным артыкуле: «Супроць страўскае палітыкі».

Папершае, «Роботнік» сьцьвардзівае, што «польскае дзяржаўнае палітыка ў адносінах да нацменшасці праз доўгі час была пад ярмом настрой і сьвядомая дзейнасць нацыяналістычнага лагору».

А што рабіла так званая «польскае дэмакратыя» на чале з ППС. Яна, бачыць, была занята іншымі, больш шліфтымі справамі і ня мела часу на толькі прывесці, але нават абдумаць сваю ўласную праграму ў гэтай справе:

«Польская дэмакратыя на чале з ППС старалася толькі ступіць востры баявога нацыяналізму: не патрапіла ні прывесці, ні пачаць нават уласнае паслядоўнае думкі ў гэтай справе, уласнага паслядоўнага пляну, як вырашчыць пытаньне. Бесканцовае колькасць іншых спраў адрывала ўвагу і энэргію лівяці ад справы нацыянальнасці».

А як пасьля маўтва перавароту? Пераварот аламаў эндэцы, але «не зламаў нацыяналізму, як ідзі, як псыхалёгіі пэўных грамадзкіх пластоў і значнае часткі дзяржаўнае бюракратыі».

Але мала гэтага. Пасьля «маў» справа нацыянальнасці яшчэ болей абвастрылася:

«Сяоў пілсудчынаў з крэсавымі кансэрватарамі даўдэ да зваротнае нацыяналістычнае хвалі, да хвалі з болей выразнае ілюсавае афарбоўкае. Зьменьваюцца трохі антысэмітызм, абвастрыліся польска-украінскія і польска-беларускія, часткова таксама польска-нямецкія адносіны. Бюракратычна-цэнтралістычная сыстэма падліла масла ў агонь, удаў адміністрацыі ў парламанцкіх выбарах, пробы разьбіваць палітычных партый нацменшасці—усё гэта разам узьтае распаліла да чырвані палітычнае прадстаўніцтва украінцаў, беларусаў, часткова немцаў».

Калі параўнаць сьвешні дзень, напрыклад, з 1923 годам,—такое

параўнаньне будзе на карысьць сучаснага моманту: МІЖНАЦЫЯНАЛЬНЫ АННОСІНЫ У ПОЛЬШЧЫ НЕ ЗЬМЯКЧЭЛІ, АЛЕ АБВАСТРЫЛІСЯ...

... СПРАВА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЫ І У ПОЛЬШЧЫ НЯ ЗРУШЫЛАСЯ З МЕСЦА У ПРАЦЫЮ МІНУЛЫХ 10 ГОД: ЯКРАЗ НААДВАРОТ: АБВАСТРЫЛАСЯ НЕПАМЕРНА (падрэсьлівае «Роб.»). Усе гэта правільна.

Але хто, па думцы пэпэсаў, вінаваты ў гэтым?

Можа польская «дэмакратыя»? Ды не.

«Ці польская дэмакратыя мае тут якую-небудзь віну? У прынцыпе: так, але толькі «ў прынцыпе», бо існуюць зьмякчаючыя абставіны: ня вельмі і вельмі паважныя: ня зьмерныя сацыяльныя, гаспадарчыя, палітычныя цяжкасці гэтых першых 10 гадоў існаваньня Польшчы».

Можа тады польскія нацыяналісты вінаваты або ўлада?

Але аказваецца і яны не вінаваты. Вінаваціць іх «было-б грубаю несправядлівасцю». Дык хто-ж тады вінаваты?

Аказваецца, па думцы «Роботніка», самі нацменшасці вінаваты. Адначасна з польскім нацыяналізмам «рос вельмі хутка нацыяналізм сярод украінцаў і беларусаў, адначасна адчуваўся ўплыў суседніх дзяржаў», «адказнасць за становішча спраў абіяжае таксама надменаўскіх нацыяналісты і г. д.».

Поўнае падабенства з эндэкамі з «Дз. Віл.». Ні польская лівяца, ні польскія нацыяналісты, ні польская ўлада не вінаваты, вінаваты самі нацменшасці.

Такім чынам, у адносінах да нацменшасці ў Польшчы існуе адзіны фронт ад крайніх людоедскіх чорнасопенаў да пэпэсаў уключна. Гэты «адзіны фронт» зьяўляецца найбольш яскравае плямаю ганьбы на сучаснай Польшчы.

МІХАСЬ БАРАВЫ.

параўнаньне будзе на карысьць сучаснага моманту: МІЖНАЦЫЯНАЛЬНЫ АННОСІНЫ У ПОЛЬШЧЫ НЕ ЗЬМЯКЧЭЛІ, АЛЕ АБВАСТРЫЛІСЯ...

... СПРАВА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЫ І У ПОЛЬШЧЫ НЯ ЗРУШЫЛАСЯ З МЕСЦА У ПРАЦЫЮ МІНУЛЫХ 10 ГОД: ЯКРАЗ НААДВАРОТ: АБВАСТРЫЛАСЯ НЕПАМЕРНА (падрэсьлівае «Роб.»). Усе гэта правільна.

Але хто, па думцы пэпэсаў, вінаваты ў гэтым?

Можа польская «дэмакратыя»? Ды не.

«Ці польская дэмакратыя мае тут якую-небудзь віну? У прынцыпе: так, але толькі «ў прынцыпе», бо існуюць зьмякчаючыя абставіны: ня вельмі і вельмі паважныя: ня зьмерныя сацыяльныя, гаспадарчыя, палітычныя цяжкасці гэтых першых 10 гадоў існаваньня Польшчы».

Можа тады польскія нацыяналісты вінаваты або ўлада?

Але аказваецца і яны не вінаваты. Вінаваціць іх «было-б грубаю несправядлівасцю». Дык хто-ж тады вінаваты?

Аказваецца, па думцы «Роботніка», самі нацменшасці вінаваты. Адначасна з польскім нацыяналізмам «рос вельмі хутка нацыяналізм сярод украінцаў і беларусаў, адначасна адчуваўся ўплыў суседніх дзяржаў», «адказнасць за становішча спраў абіяжае таксама надменаўскіх нацыяналісты і г. д.».

Поўнае падабенства з эндэкамі з «Дз. Віл.». Ні польская лівяца, ні польскія нацыяналісты, ні польская ўлада не вінаваты, вінаваты самі нацменшасці.

Такім чынам, у адносінах да нацменшасці ў Польшчы існуе адзіны фронт ад крайніх людоедскіх чорнасопенаў да пэпэсаў уключна. Гэты «адзіны фронт» зьяўляецца найбольш яскравае плямаю ганьбы на сучаснай Польшчы.

МІХАСЬ БАРАВЫ.

параўнаньне будзе на карысьць сучаснага моманту: МІЖНАЦЫЯНАЛЬНЫ АННОСІНЫ У ПОЛЬШЧЫ НЕ ЗЬМЯКЧЭЛІ, АЛЕ АБВАСТРЫЛІСЯ...

... СПРАВА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЫ І У ПОЛЬШЧЫ НЯ ЗРУШЫЛАСЯ З МЕСЦА У ПРАЦЫЮ МІНУЛЫХ 10 ГОД: ЯКРАЗ НААДВАРОТ: АБВАСТРЫЛАСЯ НЕПАМЕРНА (падрэсьлівае «Роб.»). Усе гэта правільна.

Але хто, па думцы пэпэсаў, вінаваты ў гэтым?

Можа польская «дэмакратыя»? Ды не.

«Ці польская дэмакратыя мае тут якую-небудзь віну? У прынцыпе: так, але толькі «ў прынцыпе», бо існуюць зьмякчаючыя абставіны: ня вельмі і вельмі паважныя: ня зьмерныя сацыяльныя, гаспадарчыя, палітычныя цяжкасці гэтых першых 10 гадоў існаваньня Польшчы».

Можа тады польскія нацыяналісты вінаваты або ўлада?

Але аказваецца і яны не вінаваты. Вінаваціць іх «было-б грубаю несправядлівасцю». Дык хто-ж тады вінаваты?

Аказваецца, па думцы «Роботніка», самі нацменшасці вінаваты. Адначасна з польскім нацыяналізмам «рос вельмі хутка нацыяналізм сярод украінцаў і беларусаў, адначасна адчуваўся ўплыў суседніх дзяржаў», «адказнасць за становішча спраў абіяжае таксама надменаўскіх нацыяналісты і г. д.».

Поўнае падабенства з эндэкамі з «Дз. Віл.». Ні польская лівяца, ні польскія нацыяналісты, ні польская ўлада не вінаваты, вінаваты самі нацменшасці.

Такім чынам, у адносінах да нацменшасці ў Польшчы існуе адзіны фронт ад крайніх людоедскіх чорнасопенаў да пэпэсаў уключна. Гэты «адзіны фронт» зьяўляецца найбольш яскравае плямаю ганьбы на сучаснай Польшчы.

МІХАСЬ БАРАВЫ.

Пралетарскае студэнцтва БДУ -- дае адпор нацыянал-шавіністам

(НА СХОДАХ ПЭДФАКУ)

Ітавая зала БДУ набіта людзьмі да адкаду. Сёння па-заарговы сход партыйна-камсамольскай арганізацыі ўніверсітэту. Парадак дня лічыцца не бешчан. Аднак, усе ўсхваляваны: дзьмі чутны рэплікі «ганебная справа», «хлусьня», «демагогія», «дробна-буржуазны выбрык».

Сакратар парткалектыву т. Карась абвешчае сход адчыненым. У парадку дня—абаварэнне сутнасці лісту трох студэнтаў-пісьменьнікаў—Александровіча, Зарэцкага і Дудара, які ўвешчан у «Савецкай Беларусі». Два з іх партыйцы, адзін камсамольцаў.

Тав. Карась зачытвае ліст памянёных студэнтаў.

У чым абвінавачваюць аўтары ўстаповы БДУ?

«З нейкага часу—пішучы яны—у сьценях БДУ пачалося ўпартае цяваньне беларускіх пісьменьнікаў-студэнтаў», і далей ідзе пералічэнне абвінавачаньняў, якія быццам узводзіцца на беларускіх пісьменьнікаў. Ліст заклучаецца словамі: «усё гэта зрабіла немагчымым для беларускага пісьменьніка (!?) вучыцца ў БДУ і прымусіла нас з болей у сэрцы пакінуць яго і шукаць магчымаеці пашырэння сваёй асьветы ў іншых навуковых установах Савецкага Саюза».

У чым-жа бачаць аўтары лісту «цкаваньне»? У вешчаным у насценгазэце падфаку «Кувэна асьветы» фэльтэне «Фрагменты на жыцці ІІ-га курсу літаратурнага аддзялення». Тав. Карась зачытвае артыкул і дае ацэнку справе.

У чым памылкі гэтага артыкулу? Першая і асноўная памылка ў тым, што ён робіць абалежэнне накіонт усіх беларускіх пісьменьнікаў-студэнтаў, не выдзяляючы тых аднак з іх якія сапраўды адарваліся ад студэнцкай масы. З боку рэдакцыі дапушчана памылка ў тым, што яна не зрабіла выразных заўваг у памянёным сэнсе.

Ці былі «фрагменты» прычынай, ці толькі повадам для вешчаньня лісту? Ня можа быць ніякіх сумнеўняў, кажа тав. Карась, што гэта толькі повад, а ня прычына. Хіба члены партыі, бачачы тым ці іншым недарэчнасці, не змаглі аьварнуцца ў партыйныя і іншыя ўстановы ўніверсітэту? Хіба ня відэавочны посьпехі ў справе пралетарыяцкай і беларусізацыі БДУ? Аўтары, разводзячы хлусьню і демагогію ня ўлічваюць на чый млын яны льюць ваду выстулюючы з такім лістом? Мы павінны з усёй выразнасцю сказаць, што гэта ўчынак зьявіўся вынікам дробна-буржуазнага мяшчанскага ўплыву на гэтых таварышоў. Калі ўспомніць паводзіны іх раней, дык гэта стане аусім ясна. Выступаў-жа Тодар Глыбоцкі (ён-жа Дудар) з прапаганды адарваць беларускі тэатр ад рэвалюцыйнага расійскага. Зараз калі гэта тройка зварочваецца з беспадстаўным лістом, апёдае да савецкай грамадзкасці, мы іх паводзіны павінны ацэньваць па іх сутнасці. Рэдакцыя насценгазэты пасьля ўказальнаў студэнцкіх органаў прызнала і выправіла сваю першую памылку, зрабіўшы прычыновы заўвагі аб метах дыскусіі, паставіўшы пытаньне аб прыдліжэньні студэнтаў-пісьменьнікаў да грамадзкай працы ў БДУ. Зусім відэавочна, што гэтую паставу ні ў якім разе нельга лічыць «спрацягам кананіі цяваньня пісьменьнікаў».

Выступленьні па інфармацыі мелі нервовы характар. Усе выступаўшыя таварышы з вялікім збураньнем адхілялі аўную хлусьню тройкі.

Абвінавачаньні, якія высюваюць на Александровіча ў адносінах да ячэйкі,—кажа тав. Ісакаў,—Калі яму бюро ячэйкі дае характарыстыку, ён піша зьваву в адбіткам у ЦК, у якой раўнае характарыстыку ячэйкі в характарыстыкаў ад'ютанта Урангеля. А раней гэтага, тав. Шукайла патрабаваў ад бюро іншых адносін да партыйцаў-пісьменьнікаў, кажучы: «наша псыхалёгія не такая, як ва ўсіх». Характарыстыку Александровіча зьмянілі, а пяпер відаць, што гэта было памылкова.

Тав. Баршма, выступаючы ад імя арганізацыі БелАППу выражае рэкі пратэст супроць лісту тройкі. Высунутыя ў ім абвінавачаньні—атідная мана.

Аб партыйных адносінах старэйшых пісьменьнікаў гавораць ня толькі «сьмяротныя», але таксама і малодшыя пісьменьнікі—кажа т. Броўка. Размовы аб слабой беларусізацыі БДУ—гэта толькі шыльда. Ліст—палітычны памфлет, які ганьбіць БДУ і нашу напцянальную палітыку. Аўтараў треба в партыі выгнаць.

Тав. Ліманюскі (БелАПП), пратэстуючы супроць лісту, скаваў: «Пісьменьнікам треба яшчэ бліжэй падыйсьці да мас. Гэты дэвунт зьяўляецца адным з асноўных у нашай арганізацыі пралетарскіх пісьменьнікаў. Ён яшчэ ня выканан часткай нашых таварышоў. Неправы таксама

тыя, якія ўсё але бачаць толькі ў гальштуках і пляшках, не крытыкуючы канкрэтных асоб. Пісьменьнікам патрэбен паварот на 90 градусаў тварам да камсамольцаў і партыйцаў.

З усіх выступленьняў толькі тав. Марук імкнуўся неяк абараніць аўтараў лісту. Сваё выступленьне ён будаваў па формуле: в аднаго боку нельга ня прызнаць, а в другога боку—нельга не сьваіцца. Па сутнасці справы аўтары маюць рацыю,—кажа ён. Можна і сапраўды прыземлема форма лісту. І далей тав. Марук імкнецца знайсці сапраўдну прычыну, якая выклікала гэты ліст. Справа не ў «фрагментах», кажа ён, а справа ў стане БДУ. Усе напы дацягненьні ў справе беларусізацыі, пралетарызацыі—сьць толькі фармальнасць. Тав. Маруку некалькі раз сход ва ўпор ставіць пытаньне: «а ты скажы, ці салідарны з лістом?»

Адказ на гэта асноўнае запытаньне сход ад тав. Марука не атрымаў. Найлепшы адказ яму даў тав. Іванішчына. Тое, што напісана ў лісьце, зьяўляецца агіднай демагогіяй. Возьмем наўгад першыя лічы. На педфаку 80 проц. усіх дысцыплін выкладаецца на белмова. Нават на медыцынскім факультэце выкладаецца на белмова складае 55 проц., а на праўтасе—52 проц. Праца студэнцкіх

арганізацыі і ўся грамадзка-масавая праца праходзіць на белмова. Дзе-ж падставы для абвінавачаньняў у адсутнасці беларусізацыі? Учынак Зарэцкага і інш. ні в якова боку ня можа быць апраўданым і пралетарскае студэнцтва павінна яго рашуча асудзіць.

Акрамя паказаных таварышоў выступіў яшчэ цэлы рад партыйцаў і камсамольцаў. У прынятай рэзалюцыі сход асудзіў выступленьне Зарэцкага, Александровіча і Дудара в лістом у газ. «Савецкая Беларусь», як антыпартыйнае, якое зьяўляецца вымікам ульвы дробна-буржуазных шавіністычных элемэнтаў. Сход таксама адзначыў памылку рэдакцыі ў тым, што ён вешчаным фэльтэтам у насценгазэце без выразнай заўвагі ад рэдакцыі.

Толькі што скончыўся сход парткалектыву БДУ, і актывая зала зноў напаяўляецца студэнцтвам. Зараз сход усіх студэнтаў педфаку, які сабраўся для таго, каб даць свой адказ ад імя пралетарскага студэнцтва на відэомы ліст трох пісьменьнікаў. Большасць студэнцтва ўжо інфармавана па сутнасці справы і настрой сходу ўжо вызначыўся: учынак нягодны пралетарскіх студэнтаў. Без даўных слоў старшыня абвешчае сход адчыненым. Зноў вешчана-

ецца ліст у рэдакцыю Александровіча і інш., а таксама славуцы фэльтэтон «Фрагменты», вешчаным у насценгазэце.

Першым выступае студэнт тав. Ляпіч. Ён кажа, што форма фэльтэтона рэзка, напярэдня падагуленая, але зьмяшчае яго было патрэбна. Зьявіўшы адрыву пісьменьнікаў ад студэнцтва сьць ня толькі на другім, але і на першым курсе. Вяжумо-на, што ня ўсе пісьменьнікі пад гэты абвінавачаньні падпадаюць. Але аму аўтары лісту ні лічылі патрэбным аьварнуцца да стударганізацыі? Можна яны не прызнаюць грамадзкасці ўніверсітэту? У фэльтэне індывідуальна не закрапаўся нікто. Мы ня можам даволіць гэтым таварышам, каб яны толькі сябе лічылі насьцецамі беларусізацыі БДУ. Тав. Чарніхоўні таксама згаджаецца в тым, што артыкул у насценгазэце ў аснове правільны. Апошнія паводзіны гэтых трох таварышоў служадь довадам іх адрыву ад студэнцкай грамадзкасці.

Зроблена нячужанае глумства—так характарызуе ўчынак тав. Корань. Ці сьць сапраўды граці ў часткі пісьменьнікаў? Мне здаецца, што яны сьць. Некаторыя пісьменьнікі-студэнты нават ня хочуць вітацца са званымі студэнтамі—вы сьмяротныя, а мы пісьменьнікі. Такія на-

чарговая задача кожнага камуністага, кожнага рэвалюцыянера, асабліва працуючага ў галіне літаратуры і мастацтва.

Пралетарыят ня мае патрэбы ў нацыянальнай міфа-творчасці. Наадварот, пралетарыят павінен выкрываць клясавую сутнасць «нацыянальных гэрояў», выкрываць клясавы зьмест міфу «аб нацыянальным залатым веку», паказаўшышы працоўным масам клясавую надалёку гэтых міфаў і гэтае міфатворчасці.

Як-жа гэтыя пастановы, як-жа гэтую генеральную лінію КП(б)Б злучыць з «тэорыямі» паказаных вышэй таварышоў? І тэорыя аб тым, што сацыялістычнае будаўніцтва само па сабе, а пісьменьнікі самі па сабе, і тэорыя самабытнасці і тэорыя аб «азіяцкай» расійскай літаратуры, ад якое беларуская, больш маладая, нібы ня можа нічога ўзяць,—сьць непрыфарбаваная рэвізія лініі КП(б)Б па нацыянальным пытаньні, сьць патрабаваньне зяміць культуру пралетарскую па зьмесце—культурай буржуазнай. Паказаньне на тое, што ў нас няма Эрэнбурга, Пільнякоў і Івановых сьць жамадальнае адцягнуць увагу ад сапраўды маючыхся ў беларускай літаратуры праліленьняў нацыянал-дэмакратызму. Правыя, нацыянал-дэмакратычныя тэндэнцыі ў беларускай літаратуры ў тымсячу раз неабьясьнёнай, чым у расійскай, та-

чарговая задача кожнага камуністага, кожнага рэвалюцыянера, асабліва працуючага ў галіне літаратуры і мастацтва.

Пралетарыят ня мае патрэбы ў нацыянальнай міфа-творчасці. Наадварот, пралетарыят павінен выкрываць клясавую сутнасць «нацыянальных гэрояў», выкрываць клясавы зьмест міфу «аб нацыянальным залатым веку», паказаўшышы працоўным масам клясавую надалёку гэтых міфаў і гэтае міфатворчасці.

Як-жа гэтыя пастановы, як-жа гэтую генеральную лінію КП(б)Б злучыць з «тэорыямі» паказаных вышэй таварышоў? І тэорыя аб тым, што сацыялістычнае будаўніцтва само па сабе, а пісьменьнікі самі па сабе, і тэорыя самабытнасці і тэорыя аб «азіяцкай» расійскай літаратуры, ад якое беларуская, больш маладая, нібы ня можа нічога ўзяць,—сьць непрыфарбаваная рэвізія лініі КП(б)Б па нацыянальным пытаньні, сьць патрабаваньне зяміць культуру пралетарскую па зьмесце—культурай буржуазнай. Паказаньне на тое, што ў нас няма Эрэнбурга, Пільнякоў і Івановых сьць жамадальнае адцягнуць увагу ад сапраўды маючыхся ў беларускай літаратуры праліленьняў нацыянал-дэмакратызму. Правыя, нацыянал-дэмакратычныя тэндэнцыі ў беларускай літаратуры ў тымсячу раз неабьясьнёнай, чым у расійскай, та-

чарговая задача кожнага камуністага, кожнага рэвалюцыянера, асабліва працуючага ў галіне літаратуры і мастацтва.

Пралетарыят ня мае патрэбы ў нацыянальнай міфа-творчасці. Наадварот, пралетарыят павінен выкрываць клясавую сутнасць «нацыянальных гэрояў», выкрываць клясавы зьмест міфу «аб нацыянальным залатым веку», паказаўшышы працоўным масам клясавую надалёку гэтых міфаў і гэтае міфатворчасці.

Як-жа гэтыя пастановы, як-жа гэтую генеральную лінію КП(б)Б злучыць з «тэорыямі» паказаных вышэй таварышоў? І тэорыя аб тым, што сацыялістычнае будаўніцтва само па сабе, а пісьменьнікі самі па сабе, і тэорыя самабытнасці і тэорыя аб «азіяцкай» расійскай літаратуры, ад якое беларуская, больш маладая, нібы ня можа нічога ўзяць,—сьць непрыфарбаваная рэвізія лініі КП(б)Б па нацыянальным пытаньні, сьць патрабаваньне зяміць культуру пралетарскую па зьмесце—культурай буржуазнай. Паказаньне на тое, што ў нас няма Эрэнбурга, Пільнякоў і Івановых сьць жамадальнае адцягнуць увагу ад сапраўды маючыхся ў беларускай літаратуры праліленьняў нацыянал-дэмакратызму. Правыя, нацыянал-дэмакратычныя тэндэнцыі ў беларускай літаратуры ў тымсячу раз неабьясьнёнай, чым у расійскай, та-

чарговая задача кожнага камуністага, кожнага рэвалюцыянера, асабліва працуючага ў галіне літаратуры і мастацтва.

Пралетарыят ня мае патрэбы ў нацыянальнай міфа-творчасці. Наадварот, пралетарыят павінен выкрываць клясавую сутнасць «нацыянальных гэрояў», выкрываць клясавы зьмест міфу «аб нацыянальным залатым веку», паказаўшышы працоўным масам клясавую надалёку гэтых міфаў і гэтае міфатворчасці.

Як-жа гэтыя пастановы, як-жа гэтую генеральную лінію КП(б)Б злучыць з «тэорыямі» паказаных вышэй таварышоў? І тэорыя аб тым, што сацыялістычнае будаўніцтва само па сабе, а пісьменьнікі самі па сабе, і тэорыя самабытнасці і тэорыя аб «азіяцкай» расійскай літаратуры, ад якое беларуская, больш маладая, нібы ня можа нічога ўзяць,—сьць непрыфарбаваная рэвізія лініі КП(б)Б па нацыянальным пытаньні, сьць патрабаваньне зяміць культуру пралетарскую па зьмесце—культурай буржуазнай. Паказаньне на тое, што ў нас няма Эрэнбурга, Пільнякоў і Івановых сьць жамадальнае адцягнуць увагу ад сапраўды маючыхся ў беларускай літаратуры праліленьняў нацыянал-дэмакратызму. Правыя, нацыянал-дэмакратычныя тэндэнцыі ў беларускай літаратуры ў тымсячу раз неабьясьнёнай, чым у расійскай, та-

чарговая задача кожнага камуністага, кожнага рэвалюцыянера, асабліва працуючага ў галіне літаратуры і мастацтва.

Пралетарыят ня мае патрэбы ў нацыянальнай міфа-творчасці. Наадварот, пралетарыят павінен выкрываць клясавую сутнасць «нацыянальных гэрояў», выкрываць клясавы зьмест міфу «аб нацыянальным залатым веку», паказаўшышы працоўным масам клясавую надалёку гэтых міфаў і гэтае міфатворчасці.

Як-жа гэтыя пастановы, як-жа гэтую генеральную лінію КП(б)Б злучыць з «тэорыямі» паказаных вышэй таварышоў? І тэорыя аб тым, што сацыялістычнае будаўніцтва само па сабе, а пісьменьнікі самі па сабе, і тэорыя самабытнасці і тэорыя аб «азіяцкай» расійскай літаратуры, ад якое беларуская, больш маладая, нібы ня можа нічога ўзяць,—сьць непрыфарбаваная рэвізія лініі КП(б)Б па нацыянальным пытаньні, сьць патрабаваньне зяміць культуру пралетарскую па зьмесце—культурай буржуазнай. Паказаньне на тое, што ў нас няма Эрэнбурга, Пільнякоў і Івановых сьць жамадальнае адцягнуць увагу ад сапраўды маючыхся ў беларускай літаратуры праліленьняў нацыянал-дэмакратызму. Правыя, нацыянал-дэмакратычныя тэндэнцыі ў беларускай літаратуры ў тымсячу раз неабьясьнёнай, чым у расійскай, та-

чарговая задача кожнага камуністага, кожнага рэвалюцыянера, асабліва працуючага ў галіне літаратуры і мастацтва.

Пралетарыят ня мае патрэбы ў нацыянальнай міфа-творчасці. Наадварот, пралетарыят павінен выкрываць клясавую сутнасць «нацыянальных гэрояў», выкрываць клясавы зьмест міфу «аб нацыянальным залатым веку», паказаўшышы працоўным масам клясавую надалёку гэтых міфаў і гэтае міфатворчасці.

Як-жа гэтыя пастановы, як-жа гэтую генеральную лінію КП(б)Б злучыць з «тэорыямі» паказаных вышэй таварышоў? І тэорыя аб тым, што сацыялістычнае будаўніцтва само па сабе, а пісьменьнікі самі па сабе, і тэорыя самабытнасці і тэорыя аб «азіяцкай» расійскай літаратуры, ад якое беларуская, больш маладая, нібы ня можа нічога ўзяць,—сьць непрыфарбаваная рэвізія лініі КП(б)Б па нацыянальным пытаньні, сьць патрабаваньне зяміць культуру пралетарскую па зьмесце—культурай буржуазнай. Паказаньне на тое, што ў нас няма Эрэнбурга, Пільнякоў і Івановых сьць жамадальнае адцягнуць увагу ад сапраўды маючыхся ў беларускай літаратуры праліленьняў нацыянал-дэмакратызму. Правыя, нацыянал-дэмакратычныя тэндэнцыі ў беларускай літаратуры ў тымсячу раз неабьясьнёнай, чым у расійскай, та-

чарговая задача кожнага камуністага, кожнага рэвалюцыянера, асабліва працуючага ў галіне літаратуры і мастацтва.

Пралетарыят ня мае патрэбы ў нацыянальнай міфа-творчасці. Наадварот, пралетарыят павінен выкрываць клясавую сутнасць «нацыянальных гэрояў», выкрываць клясавы зьмест міфу «аб нацыянальным залатым веку», паказаўшышы працоўным масам клясавую надалёку гэтых міфаў і гэтае міфатворчасці.

Як-жа гэтыя пастановы, як-жа гэтую генеральную лінію КП(б)Б злучыць з «тэорыямі» паказаных вышэй таварышоў? І тэорыя аб тым, што сацыялістычнае будаўніцтва само па сабе, а пісьменьнікі самі па сабе, і тэорыя самабытнасці і тэорыя аб «азіяцкай» расійскай літаратуры, ад якое беларуская, больш маладая, нібы ня можа нічога ўзяць,—сьць непрыфарбаваная рэвізія лініі КП(б)Б па нацыянальным пытаньні, сьць патрабаваньне зяміць культуру пралетарскую па зьмесце—культурай буржуазнай. Паказаньне на тое, што ў нас няма Эрэнбурга, Пільнякоў і Івановых сьць жамадальнае адцягнуць увагу ад сапраўды маючыхся ў беларускай літаратуры праліленьняў нацыянал-дэмакратызму. Правыя, нацыянал-дэмакратычныя тэндэнцыі ў беларускай літаратуры ў тымсячу раз неабьясьнёнай, чым у расійскай, та-

чарговая задача кожнага камуністага, кожнага рэвалюцыянера, асабліва працуючага ў галіне літаратуры і мастацтва.

Пралетарыят ня мае патрэбы ў нацыянальнай міфа-творчасці. Наадварот, пралетарыят павінен выкрываць клясавую сутнасць «нацыянальных гэрояў», выкрываць клясавы зьмест міфу «аб нацыянальным залатым веку», паказаўшышы працоўным масам клясавую надалёку гэтых міфаў і гэтае міфатворчасці.

Як-жа гэтыя пастановы, як-жа гэтую генеральную лінію КП(б)Б злучыць з «тэорыямі» паказаных вышэй таварышоў? І тэорыя аб тым, што сацыялістычнае будаўніцтва само па сабе, а пісьменьнікі самі па сабе, і тэорыя самабытнасці і тэорыя аб «азіяцкай» расійскай літаратуры, ад якое беларуская, больш маладая, нібы ня можа нічога ўзяць,—сьць непрыфарбаваная рэвізія лініі КП(б)Б па нацыянальным пытаньні, сьць патрабаваньне зяміць культуру пралетарскую па зьмесце—культурай буржуазнай. Паказаньне на тое, што ў нас няма Эрэнбурга, Пільнякоў і Івановых сьць жамадальнае адцягнуць увагу ад сапраўды маючыхся ў беларускай літаратуры праліленьняў нацыянал-дэмакратызму. Правыя, нацыянал-дэмакратычныя тэндэнцыі ў беларускай літаратуры ў тымсячу раз неабьясьнёнай, чым у расійскай, та-

чарговая задача кожнага камуністага, кожнага рэвалюцыянера, асабліва працуючага ў галіне літаратуры і мастацтва.

Пралетарыят ня мае патрэбы ў нацыянальнай міфа-творчасці. Наадварот, пралетарыят павінен выкрываць клясавую сутнасць «нацыянальных гэрояў», выкрываць клясавы зьмест міфу «аб нацыянальным залатым веку», паказаўшышы працоўным масам клясавую надалёку гэтых міфаў і гэтае міфатворчасці.

Як-жа гэтыя пастановы, як-жа гэтую генеральную лінію КП(б)Б злучыць з «тэорыямі» паказаных вышэй таварышоў? І тэорыя аб тым, што сацыялістычнае будаўніцтва само па сабе, а пісьменьнікі самі па сабе, і тэорыя самабытнасці і тэорыя аб «азіяцкай» расійскай літаратуры, ад якое беларуская, больш маладая, нібы ня можа нічога ўзяць,—сьць непрыфарбаваная рэвізія лініі КП(б)Б па нацыянальным пытаньні, сьць патрабаваньне зяміць культуру пралетарскую па зьмесце—культурай буржуазнай. Паказаньне на тое, што ў нас няма Эрэнбурга, Пільнякоў і Івановых сьць жамадальнае адцягнуць увагу ад сапраўды маючыхся ў беларускай літаратуры праліленьняў нацыянал-дэмакратызму. Правыя, нацыянал-дэмакратычныя тэндэнцыі ў беларускай літаратуры ў тымсячу раз неабьясьнёнай, чым у расійскай, та-

чарговая задача кожнага камуністага, кожнага рэвалюцыянера, асабліва працуючага ў галіне літаратуры і мастацтва.

Пралетарыят ня мае патрэбы ў нацыянальнай міфа-творчасці. Наадварот, пралетарыят павінен выкрываць клясавую сутнасць «нацыянальных гэрояў», выкрываць клясавы зьмест міфу «аб нацыянальным залатым веку», паказаўшышы працоўным масам клясавую надалёку гэтых міфаў і гэтае міфатворчасці.

Як-жа гэтыя пастановы, як-жа гэтую генеральную лінію КП(б)Б злучыць з «тэорыямі» паказаных вышэй таварышоў? І тэорыя аб тым, што сацыялістычнае будаўніцтва само па сабе, а пісьменьнікі самі па сабе, і тэорыя самабытнасці і тэорыя аб «азіяцкай» расійскай літаратуры, ад якое беларуская, больш маладая, нібы ня можа нічога ўзяць,—сьць непрыфарбаваная рэвізія лініі КП(б)Б па нацыянальным пытаньні, сьць патрабаваньне зяміць культуру пралетарскую па зьмесце—культурай буржуазнай. Паказаньне на тое, што ў нас няма Эрэнбурга, Пільнякоў і Івановых сьць жамадальнае адцягнуць увагу ад сапраўды маючыхся ў беларускай літаратуры праліленьняў нацыянал-дэмакратызму. Правыя, нацыянал-дэмакратычныя тэндэнцыі ў беларускай літаратуры ў тымсячу раз неабьясьнёнай, чым у расійскай, та-

чарговая задача кожнага камуністага, кожнага рэвалюцыянера, асабліва працуючага ў галіне літаратуры і мастацтва.

Пралетарыят ня мае патрэбы ў нацыянальнай міфа-творчасці. Наадварот, пралетарыят павінен выкрываць клясавую сутнасць «нацыянальных гэрояў», выкрываць клясавы зьмест міфу «аб нацыянальным залатым веку», паказаўшышы працоўным масам клясавую надалёку гэтых міфаў і гэтае міфатворчасці.

Як-жа гэтыя пастановы, як-жа гэтую генеральную лінію КП(б)Б злучыць з «тэорыямі» паказаных вышэй таварышоў? І тэорыя аб тым, што сацыялістычнае будаўніцтва само па сабе, а пісьменьнікі самі па сабе, і тэорыя самабытнасці і тэорыя аб «азіяцкай» расійскай літаратуры, ад якое беларуская, больш маладая, нібы ня можа нічога ўзяць,—сьць непрыфарбаваная рэвізія лініі КП(б)Б па нацыянальным пытаньні, сьць патрабаваньне зяміць культуру пралетарскую па зьмесце—культурай буржуазнай. Паказаньне на тое, што ў нас няма Эрэнбурга, Пільнякоў і Івановых сьць жамадальнае адцягнуць увагу ад сапраўды маючыхся ў беларускай літаратуры праліленьняў нацыянал-дэмакратызму. Правыя, нацыянал-дэмакратычныя тэндэнцыі ў беларускай літаратуры ў тымсячу раз неабьясьнёнай, чым у расійскай, та-

чарговая задача кожнага камуністага, кожнага рэвалюцыянера, асабліва працуючага ў галіне літаратуры і мастацтва.

Пралетарыят ня мае патрэбы ў нацыянальнай міфа-творчасці. Наадварот, пралетарыят павінен выкрываць клясавую сутнасць «нацыянальных гэрояў», выкрываць клясавы зьмест міфу «аб нацыянальным залатым веку», паказаўшышы працоўным масам клясавую надалёку гэтых міфаў і гэтае міфатворчасці.

Як-жа гэтыя пастановы, як-жа гэтую генеральную лінію КП(б)Б злучыць з «тэорыямі» паказаных вышэй таварышоў? І тэорыя аб тым, што сацыялістычнае будаўніцтва само па сабе, а пісьменьнікі самі па сабе, і тэорыя самабытнасці і тэорыя аб «азіяцкай» расійскай літаратуры, ад якое беларуская, больш маладая, нібы ня можа нічога ўзяць,—сьць непрыфарбаваная рэвізія лініі КП(б)Б па нацыянальным пытаньні, сьць патрабаваньне зяміць культуру пралетарскую па зьмесце—культурай буржуазнай. Паказаньне на тое, што ў нас няма Эрэнбурга, Пільнякоў і Івановых сьць жамадальнае адцягнуць увагу ад сапраўды маючыхся ў беларускай літаратуры праліленьняў нацыянал-дэмакратызму. Правыя, нацыянал-дэмакратычныя тэндэнцыі ў беларускай літаратуры ў тымсячу раз неабьясьнёнай, чым у расійскай, та-

чарговая задача кожнага камуністага, кожнага рэвалюцыянера, асабліва працуючага ў галіне літаратуры і мастацтва.

Пралетарыят ня мае патрэбы ў нацыянальнай міфа-творчасці. Наадварот, пралетарыят павінен выкрываць клясавую сутнасць «нацыянальных гэрояў», выкрываць клясавы зьмест міфу «аб нацыянальным залатым веку», паказаўшышы працоўным масам клясавую надалёку гэтых міфаў і гэтае міфатворчасці.

Як-жа гэтыя пастановы, як-жа гэтую генеральную лінію КП(б)Б злучыць з «тэорыямі» паказаных вышэй таварышоў? І тэорыя аб тым, што сацыялістычнае будаўніцтва само па сабе, а пісьменьнікі самі па сабе, і тэорыя самабытнасці і тэорыя аб «азіяцкай» расійскай літаратуры, ад якое беларуская, больш маладая, нібы ня можа нічога ўзяць,—сьць непрыфарбаваная рэвізія лініі КП(б)Б па нацыянальным пытаньні, сьць патрабаваньне зяміць культуру пралетарскую па зьмесце—культурай буржуазнай. Паказаньне на тое, што ў нас няма Эрэнбурга, Пільнякоў і Івановых сьць жамадальнае адцягнуць увагу ад сапраўды маючыхся ў беларускай літаратуры праліленьняў нацыянал-дэмакратызму. Правыя, нацыянал-дэмакратычныя тэндэнцыі

Характэрныя зьяўляюцца паводзі-

Абывацянскі, якія высюваецца Зарэцкі і інш. перш за ўсё дагачыць да іх саміх, кажа тав. Шманцэр. У гэтым іхнім уяўленні мы бя-

Спрод падпісаваных ліст ёсць камсамолца Дудар—кажа тав Аксальрод. Мне думецца, ня будзе лішнім паглядзець на «камсамольскі» твар Дудара. Вось некалькі рысаў: «я прычынова супроць нядзельніка (нядзельнік на карысьць авіяхіму) і адмаўляюся ад удзелу ў вашай насьценкае». Дудар выступае супроць расійскіх рэвалюцыйных п'ес. Цяпер звязана ўсё гэта з апошнім лістом.—мы ўбачым антыпартыйны твар гэтых людзей. Мы павінны сьвець ня толькі рашуча асудзіць тых, хто напісаў ліст, але таксама і рэдакцыю газ. «Савецкая Беларусь», якая яго вымясьціла.

Характэрным зьяўляюцца паводзі-

Цэнтраземсклад—лішняя ўстанова

Пытаньне аб метагоднасьці існаваньня Цэнтраземскладу ставіцца на ўважаньне. Роўназначнасьць работы Цэнтраземскладу і сымстэмы с.-г. кааператыва забяспечыць насельніцтва с.-г. машынамі, вольны кошт утрыманьня апарату земскладу ў цэнтры і на перафары—ваўхана зноў і зноў высювалі гэта пытаньне.

Аднак, асабліва важнасьць справы забяспечыць прымушала надзвычайна асьцярожна падаходзіць да пытаньня аб ліквідацы Цэнтраземскладу. Сем раз прымер і раз адрэк. Гэтай тактыкі прытрымліваўся НК РСІ.

У відзе практыкі быў ліквідаваны Мазырскі земсклад. Сьведчаньне камісія Эканамарала і НК РСІ вылучала стан забяспечыць с.-г. машынамі Мазырскай акругі пасля ліквідацы ськладу.

Вынікі вывучэньня гавораць аб тым, што практыка Мазыра поўнасьць сабе апраўдала. С.-г. кааператыва за час адсутнасьці аддзяленьня Цэнтраземскладу ў Мазыры, вы толькі эканілі і палізнаду агароты ліквідаванага земскладу, але значна павялічылі плаваныя заданьні па разьмеркаваньні машынаў. Значна зьявіліся гандлёвыя і накладныя выдаткі пры поўнай рэнтабельнасьці апаратаў.

Камісія не абмежавалася прэтыкай Мазыра і асьведчалася стан забяспечыць машынамі і прыладамі Гомельскай акругі, дзе існуе аддзяленьне Цэнтраземскладу.

У той час, як звароты па с.-г. машынах і насеньні на сымстэму с.-г. кааператыва павялічыліся больш чым на 100 проц., звароты аддзяленьня Цэнтраземскладу значна зьявіліся.

Гэта стане аразумлым, калі ўлічыць, што фактычна земсклад, як гэта адзначалася і па Мазыры, абслугоўвае не акругу, я гэтаку, а толькі прыгарады раёна радыусам на больш 20 вёрст. Пераважная частка тэрыторыі акругі абслугоўваецца выключна па лініі с.-г. кааператыва, якая зь сваімі функцыямі лясці спраўляецца.

Матарына, ідэямі па Гомельскай акрузе, вараць забяспечыць на школьнасьць працы земскладу, які на спыняецца парад неагрававай канкурэцыйнай в с.-г. кааператыва, практыкуючы поўную машына ў кредит зможнаў часткам сысьтэме.

Наўнясаў усіх азначаных момантаў зразумела больш чым дастаткова для вываду аб патрабаваньні бевядкладнай ліквідацы Цэнтраземскладу і яго аддзяленьняў.

стунені ў РСФСР. У мін. Партыя мае свае абсалютныя прынцыпы і марксысцкім сьветапоглядам. Дапамагаць гэтаму—важнейшая

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

ЦКАВАНЬНЕ ВЫЛУЧЭНКІ ГРУДЗІНСКАЯ КАЛІ СПЫНЯЦЦА ЗЬДЗЭКІ?

ВОРША. (Наш кар.). У 1925 годзе, будучы членам Аршанскага РВК, настаўніцтва-актывістка Грудзінская была вылучэна на пасаду загадчыка райкультаддэлу. Начальства РВК, атрымаўшы ад Грудзінскай рашучы адпор на прэстававаньні, распачало самае няпрыкрытае нагнае цкаваньне яе.

Асабліва адносіны да Грудзінскай пагоршыліся пасля таго, як яна пачала выкрываць усё вяржачы махінацыі а грашовымі асьмгнаваньнямі, якія мелі месца ў РВК. Грошы, азначаныя на школьнае будаўніцтва, паводле загаду старшыні РВК Шчэкалава, трапіліся на іншыя патрэбы. На срэды РВК некаторыя раёныя прадаўнікі рамантавалі сабе кватэры.

Яскравы матэрыял зьявіўся над Грудзінскай дзе аступіўшы факт. У прысутнасьці старшыні РВК Грудзінская дала падрабязны перагляд па выдатках 150 р. для расплаты в рабочымі. Калі рабочыя пачалі скардзіцца, што замест 150 руб. падрабязны выдаў толькі 50 р., то, каб скампраметаваць Грудзінскую, п'яперашні старшыня РВК Жэлішка пусьціў

чуткі, што цібыта яна прысвоіла сабе 100 руб.

За два-тры дні да роўду, раёныя працаўнікі пасылаў Грудзінскую рабіць даклады і праводзіць сходы, а за нявыкананьне гэтага рабілі ёй вымовы і пацярэджаньні. Супрацоўнікі РВК наладзілі вечарынікі і ўсе выдаткі па іх прапавалі апазіцыі грашмаз і школьных асьмгнаваньняў. Калі-ж Грудзінская адмовілася ад аплатаў, то гэтае «начальства» зрабіла падробку і разлічылася за вышук на вечарыніцы.

Зараз Грудзінскую зьявілі в працы, як няўжычымы элемент, акрамя таго, ёй прадаўлен судовы іск у расстрапе.

Супрадаўныя вяржачы, па Шчэкалаў і інш., апраўдаваюцца, а Грудзінскую п'ягаюць па судох. Гэтымі дзямі ў пяты раз будзе разглядацца справа аб расстрапе Грудзінскай. Шчэкалаў наўмысьля не зьяўляецца ў суд, загадаў адчуваючы за сабой віну.

Трэба сьмеліць усё гэтае зьдэкі над актывісткай-жэлішкай, трэба асадыць зварваўшыся раёныя бюракраты.

РСІ павінна сказаць сваё слова. Сьвіцян.

ХТО ТАКІ БАДАЊІН? НОВАЯ СПРАВА НА „КАСТРЫЧЫНКУ“—СПРАВА РУК АГЭНТАЎ КЛЯСАВАГА ВОРАГА

БАБРУЙСК. 5. Хто такі Баданін—выканаўца новага выпадку на гуде «Кастрычынкі»? Вось даныя, якія сьцьверджаюць выказаную «Зьвязь» думку, што выканаўцамі выпадку зьяўляюцца агенты нашага ворага.

Баданін—сын спекулянта, кончыў у 1925 годзе сямігодку. Ён знаходзіўся, як выявілася, у сьціскай арганізацыі. Па сутнасьці сам зьяўляўся клясавым ворагам пралетарыятаў. Выпадкова папаў на завод, кваліфікаваўся на майстра лампавых вырабаў і пасля пралез у камсамол, дзе сваё спекуляцыйнае хітрысць завалаваў аўтарытэт. Карыстаўчыся сваім становішчам у камсамоле, у часе адсут-

насьці дырэктара, ён прав дзесятнікаў паслаў свайго брата на работу. На гэта зараэ-жа была зьвернута ўвага партыйнага і камсамольскага калектыву і гэты нумар Баданіна не прайшоў.

Баданін «зьяўляецца» беларускай дзяўчынай, каб не казалі, што ён, меў нацыянальна абмежаваны. Прыходзячы да дому, у мяст. Сьвіслач, да бацькоў, ён высьмейваў гэта дзяўчыну.

Баданін меў сваёй мэтай пралезці ў партыю. Некалькі разоў яму адмаўлялі ў рэкамінацыі. Тады Баданін пачаў надлажывацца да членаў бюро калектыву ЛКСМ, якое ўрэшце рэкамінавала яго ў члены партыі. Рабкор.

Пашырэнне гандлёвае сеткі ЦРК

БАРЫСАЎ. (Наш кар.). Барысаўскі ЦРК зрабіў захады да палепшаньня забяспечыць спыняцца т-варамі. Звароты па забяспечыць мясам павялічаны на 100 проц. і лік мясных крам павялічаны з 6 да 12. У гэтым годзе мяркуюцца рэалізаваць 1.000 тон мяса і 100 тон сала. Заключаны дагаворы на гатовую вопратку на суму 400.000 руб. і на 18.000 пар абуток. Сьлёта ЦРК уяршыню прыотупіў да загадоўні гародніны і садавіны. Заўважана няна 6.000 п. напусты.

Зараз перад ЦРК стаіць пытаньне

Яшчэ пра ляснічыха Пруднікова

Ляснічы падзяліў паміж сабою і сваімі супрацоўнікамі. Характэрна адзначыць, што ляснікі і аб'ездчыкі, якія патуляюць гэтым непарадкам, лічацца ў вачох ляснічыхаў лепшымі супрацоўнікамі. За ўважлівасьцю на лясніцтва Пруднікова быў забавулены волі на тры гадзі ўмоўна, але гэтае дэкарацыйнае жаданна ўзьмыву на яго не зрабіла і непарадкі ў лясніцтве і да апошняга часу ня сьмяняюцца.

Калі-ж у лясніцтва за дэсяць агароч-ваецца беднота, то ёй трэба чакаць чаргі на 3-4 тыдні.

Грошы ад аднаго ў арэндзю сяду

Лаго йскі.

дэмакратычныя гандлёвыя ў беларускай літаратуры ў тысячу раз небясьпечней, чым у расійскай, та-

Да заключэньня новых калдагавароў

3 габінэтаў---на шырокія рабочыя сходы

— заклікаем мы гаспадарнікаў і прафэсыяналістых

Абодва бакі павінны адмовіцца ад вузкаэхаваў поглядаў і бяссэнсавай упартасьці

Трэсты прапануюць

(Якія пытаньні, па думцы гаспадарнікаў, трэба ўлічыць пры заключэньні калдагавароў)

Па даных ВСНГБ, трэсты і прадпрыемствы заняліся зараз наступнымі пытаньнямі:

Удасканалець норм выпрацоўкі і расцэнак там, дзе рацыяналізацыя зрабіла значны крок ўперад.

Перагляд сымстэмы заробатнай платы і расцэнак там, дзе рацыяналізацыя зрабіла значны крок ўперад.

Нормы выпрацоўкі трэба перагледзець

Па рэдак галіны прамысловасьці, па гледзчы на правядзеньне ў мінулым годзе тарыфную рэформу (павышэньне, у большай частцы, 1-га разраду на 100 проц. аплатаў), усё-ж наглядальныя вяржачы прыработкі, яны складаюць: па шыяной прамысловасьці—87,4 проц.; па металэ-вай — 56 проц.; на заводзе «Чырвоны Хемік»—80 проц.; па Папэртэссьце — 60,4 проц.; па фабрыцы акумуляраў — 55 проц.; па фабрыцы «Дняпроўская мануфактура»—51 проц.; па скурна-абутковай прамысловасьці, пры павалі-чэньні стэўкі 1-га разраду на 100 проц. у мінулым годзе, прыработак па завод-ках зьявіўся ў сярэднім толькі на 50 проц. і г. д.

Азначаны прыработкі сьведчаць аб тым, што існуючыя на прадпрыемствах нормы павінны быць оўр'эзна і грунтоўна перагледзены.

Але ня ўсе прадпрыемствы пераглед-даюць нормы вараз, у часе кампаніі; большасьць прадпрыемстваў будуць перагледзець нормы на працягу году ў плавным паратку і, па магчымасьці, з тэхнічным абрунтаваньнем.

Некаторыя трэсты прапрацоўваюць пытаньне аб увядзеньні тарыфнай рэформы на тых прадпрыемствах, дзе яна яшчэ не праведзена.

Ёсць такія прадпрыемствы, дзе нормы не перагледзены ўжо некалькі год.

Чаго патрабуюць харчавікі

У генэральным дагавор, які заключэцца паміж саюзам харчавікоў і Белдзяржхарчтрэстам, рабочыя заводу «Пралетары» прапануюць унесці некалькі зьмен. Папэртэссьце—павалі-чэньне воддуку дробжаў у шакоўчыкам, якія працуюць у ледніку і ў падвальным памяшканьнях. Тое-ж самае—рабочым машынага аддзя-леньня, бо гэта аддзяленьне ў нас на заводзе «Пралетары» знаходзіцца ў непасрэднай блізкасьці каплёўнага ўдзьмыву на яго не зрабіла і непарадкі ў лясніцтве і да апошняга часу ня сьмяняюцца.

Надругое, увесці пасады старшых на зьменах, на прававачым аддзя-леньні, а аплатаў па 8-м разрадзе. Патраэне—выдаць дадатковую спец-

дэмакратычныя гандлёвыя ў беларускай літаратуры ў тысячу раз небясьпечней, чым у расійскай, та-

Да заключэньня новых калдагавароў

3 габінэтаў---на шырокія рабочыя сходы

— заклікаем мы гаспадарнікаў і прафэсыяналістых

Абодва бакі павінны адмовіцца ад вузкаэхаваў поглядаў і бяссэнсавай упартасьці

Трэсты прапануюць

(Якія пытаньні, па думцы гаспадарнікаў, трэба ўлічыць пры заключэньні калдагавароў)

Па даных ВСНГБ, трэсты і прадпрыемствы заняліся зараз наступнымі пытаньнямі:

Удасканалець норм выпрацоўкі і расцэнак там, дзе рацыяналізацыя зрабіла значны крок ўперад.

Перагляд сымстэмы заробатнай платы і расцэнак там, дзе рацыяналізацыя зрабіла значны крок ўперад.

Нормы выпрацоўкі трэба перагледзець

Па рэдак галіны прамысловасьці, па гледзчы на правядзеньне ў мінулым годзе тарыфную рэформу (павышэньне, у большай частцы, 1-га разраду на 100 проц. аплатаў), усё-ж наглядальныя вяржачы прыработкі, яны складаюць: па шыяной прамысловасьці—87,4 проц.; па металэ-вай — 56 проц.; на заводзе «Чырвоны Хемік»—80 проц.; па Папэртэссьце — 60,4 проц.; па фабрыцы акумуляраў — 55 проц.; па фабрыцы «Дняпроўская мануфактура»—51 проц.; па скурна-абутковай прамысловасьці, пры павалі-чэньні стэўкі 1-га разраду на 100 проц. у мінулым годзе, прыработак па завод-ках зьявіўся ў сярэднім толькі на 50 проц. і г. д.

Азначаны прыработкі сьведчаць аб тым, што існуючыя на прадпрыемствах нормы павінны быць оўр'эзна і грунтоўна перагледзены.

Але ня ўсе прадпрыемствы пераглед-даюць нормы вараз, у часе кампаніі; большасьць прадпрыемстваў будуць перагледзець нормы на працягу году ў плавным паратку і, па магчымасьці, з тэхнічным абрунтаваньнем.

Некаторыя трэсты прапрацоўваюць пытаньне аб увядзеньні тарыфнай рэформы на тых прадпрыемствах, дзе яна яшчэ не праведзена.

Ёсць такія прадпрыемствы, дзе нормы не перагледзены ўжо некалькі год.

Чаго патрабуюць харчавікі

У генэральным дагавор, які заключэцца паміж саюзам харчавікоў і Белдзяржхарчтрэстам, рабочыя заводу «Пралетары» прапануюць унесці некалькі зьмен. Папэртэссьце—павалі-чэньне воддуку дробжаў у шакоўчыкам, якія працуюць у ледніку і ў падвальным памяшканьнях. Тое-ж самае—рабочым машынага аддзя-леньня, бо гэта аддзяленьне ў нас на заводзе «Пралетары» знаходзіцца ў непасрэднай блізкасьці каплёўнага ўдзьмыву на яго не зрабіла і непарадкі ў лясніцтве і да апошняга часу ня сьмяняюцца.

Надругое, увесці пасады старшых на зьменах, на прававачым аддзя-леньні, а аплатаў па 8-м разрадзе. Патраэне—выдаць дадатковую спец-

дэмакратычныя гандлёвыя ў беларускай літаратуры ў тысячу раз небясьпечней, чым у расійскай, та-

Да заключэньня новых калдагавароў

3 габінэтаў---на шырокія рабочыя сходы

— заклікаем мы гаспадарнікаў і прафэсыяналістых

Абодва бакі павінны адмовіцца ад вузкаэхаваў поглядаў і бяссэнсавай упартасьці

Трэсты прапануюць

(Якія пытаньні, па думцы гаспадарнікаў, трэба ўлічыць пры заключэньні калдагавароў)

Па даных ВСНГБ, трэсты і прадпрыемствы заняліся зараз наступнымі пытаньнямі:

Удасканалець норм выпрацоўкі і расцэнак там, дзе рацыяналізацыя зрабіла значны крок ўперад.

Перагляд сымстэмы заробатнай платы і расцэнак там, дзе рацыяналізацыя зрабіла значны крок ўперад.

Нормы выпрацоўкі трэба перагледзець

Па рэдак галіны прамысловасьці, па гледзчы на правядзеньне ў мінулым годзе тарыфную рэформу (павышэньне, у большай частцы, 1-га разраду на 100 проц. аплатаў), усё-ж наглядальныя вяржачы прыработкі, яны складаюць: па шыяной прамысловасьці—87,4 проц.; па металэ-вай — 56 проц.; на заводзе «Чырвоны Хемік»—80 проц.; па Папэртэссьце — 60,4 проц.; па фабрыцы акумуляраў — 55 проц.; па фабрыцы «Дняпроўская мануфактура»—51 проц.; па скурна-абутковай прамысловасьці, пры павалі-чэньні стэўкі 1-га разраду на 100 проц. у мінулым годзе, прыработак па завод-ках зьявіўся ў сярэднім толькі на 50 проц. і г. д.

Азначаны прыработкі сьведчаць аб тым, што існуючыя на прадпрыемствах нормы павінны быць оўр'эзна і грунтоўна перагледзены.

Але ня ўсе прадпрыемствы пераглед-даюць нормы вараз, у часе кампаніі; большасьць прадпрыемстваў будуць перагледзець нормы на працягу году ў плавным паратку і, па магчымасьці, з тэхнічным абрунтаваньнем.

Некаторыя трэсты прапрацоўваюць пытаньне аб увядзеньні тарыфнай рэформы на тых прадпрыемствах, дзе яна яшчэ не праведзена.

Ёсць такія прадпрыемствы, дзе нормы не перагледзены ўжо некалькі год.

Чаго патрабуюць харчавікі

У генэральным дагавор, які заключэцца паміж саюзам харчавікоў і Белдзяржхарчтрэстам, рабочыя заводу «Пралетары» прапануюць унесці некалькі зьмен. Папэртэссьце—павалі-чэньне воддуку дробжаў у шакоўчыкам, якія працуюць у ледніку і ў падвальным памяшканьнях. Тое-ж самае—рабочым машынага аддзя-леньня, бо гэта аддзяленьне ў нас на заводзе «Пралетары» знаходзіцца ў непасрэднай блізкасьці каплёўнага ўдзьмыву на яго не зрабіла і непарадкі ў лясніцтве і да апошняга часу ня сьмяняюцца.

Надругое, увесці пасады старшых на зьменах, на прававачым аддзя-леньні, а аплатаў па 8-м разрадзе. Патраэне—выдаць дадатковую спец-

дэмакратычныя гандлёвыя ў беларускай літаратуры ў тысячу раз небясьпечней, чым у расійскай, та-

Да заключэньня новых калдагавароў

3 габінэтаў---на шырокія рабочыя сходы

— заклікаем мы гаспадарнікаў і прафэсыяналістых

Абодва бакі павінны адмовіцца ад вузкаэхаваў поглядаў і бяссэнсавай упартасьці

Трэсты прапануюць

(Якія пытаньні, па думцы гаспадарнікаў, трэба ўлічыць пры заключэньні калдагавароў)

Па даных ВСНГБ, трэсты і прадпрыемствы заняліся зараз наступнымі пытаньнямі:

Удасканалець норм выпрацоўкі і расцэнак там, дзе рацыяналізацыя зрабіла значны крок ўперад.

Перагляд сымстэмы заробатнай платы і расцэнак там, дзе рацыяналізацыя зрабіла значны крок ўперад.

Нормы выпрацоўкі трэба перагледзець

Па рэдак галіны прамысловасьці, па гледзчы на правядзеньне ў мінулым годзе тарыфную рэформу (павышэньне, у большай частцы, 1-га разраду на 100 проц. аплатаў), усё-ж наглядальныя вяржачы прыработкі, яны складаюць: па шыяной прамысловасьці—87,4 проц.; па металэ-вай — 56 проц.; на заводзе «Чырвоны Хемік»—80 проц.; па Папэртэссьце — 60,4 проц.; па фабрыцы акумуляраў — 55 проц.; па фабрыцы «Дняпроўская мануфактура»—51 проц.; па скурна-абутковай прамысловасьці, пры павалі-чэньні стэўкі 1-га разраду на 100 проц. у мінулым годзе, прыработак па завод-ках зьявіўся ў сярэднім толькі на 50 проц. і г. д.

Азначаны прыработкі сьведчаць аб тым, што існуючыя на прадпрыемствах нормы павінны быць оўр'эзна і грунтоўна перагледзены.

Але ня ўсе прадпрыемствы пераглед-даюць нормы вараз, у часе кампаніі; большасьць прадпрыемстваў будуць перагледзець нормы на працягу году ў плавным паратку і, па магчымасьці, з тэхнічным абрунтаваньнем.

Некаторыя трэсты прапрацоўваюць пытаньне аб увядзеньні тарыфнай рэформы на тых прадпрыемствах, дзе яна яшчэ не праведзена.

Ёсць такія прадпрыемствы, дзе нормы не перагледзены ўжо некалькі год.

Чаго патрабуюць харчавікі

У генэральным дагавор, які заключэцца паміж саюзам харчавікоў і Белдзяржхарчтрэстам, рабочыя заводу «Пралетары» прапануюць унесці некалькі зьмен. Папэртэссьце—павалі-чэньне воддуку дробжаў у шакоўчыкам, якія працуюць у ледніку і ў падвальным памяшканьнях. Тое-ж самае—рабочым машынага аддзя-леньня, бо гэта аддзяленьне ў нас на заводзе «Пралетары» знаходзіцца ў непасрэднай блізкасьці каплёўнага ўдзьмыву на яго не зрабіла і непарадкі ў лясніцтве і да апошняга часу ня сьмяняюцца.

Надругое, увесці пасады старшых на зьменах, на прававачым аддзя-леньні, а аплатаў па 8-м разрадзе. Патраэне—выдаць дадатковую спец-

Лісткі з блек-ноту

Галоўная справа-тон!

28-га кастрычніка на фабрыцы «Чырвоная Зорка» ніякага юбілею не спраўлялі. Выло другое—рабочыя ўрачыста пуськалі ў ход новы лёкама-біль і адрамантаваную папаровую машыну, якая стала мэртвай в 1922 году.

... Чэснае шумнае кольца рабочых акружыла новыя бліскучыя машыны. Чуліся радасныя рэлікі. Дзесяткі рук мацалі халодныя часьці. Натхненна гучэла дырэктарская прамова. Тав. Кірэва гаварыў аб індустрыялізацыі краіны, аб сацыялістычным наступленьні, аб энтузіязме рабочай клясы, словам аб усім тым, што і належыць гаварыць у падобных выпадках. Але вось дырэктарская прамова дачочваецца да апошніх «ліч-каў» і... адбываецца некажане: з кішэні тав. Кірэва зьяўляюцца срэбны гадзіннік і партсігар. Пагрэваючы гэтымі штучкамі ў паветры, дырэк-тар зварачаецца да рабочага сходу:

— А гэта, таварышы, у адзнаку сьнежняй урачыстасьці, так сказаць... нашаму механіку (ён трасануў гадзіннікам) і яго намесніку (ён ані-саў кола партсігарам)... на добрую намяць, так сказаць...

Натоўп вышкінуў двух майстроў і яны з лісьвіліны папыравалымі таварамі прынялі ад дырэктара пада-рункі. Нічо ня ведаў, ад імя каго і на чые срэды гэтыя падарункі былі зроблены... У поўнай цішыні на пля-цоўцы-тры

УКРАЇНСЬКІЯ СЯЛЯНЕ НЕЗАМОЖНИКІ У МЕНСКУ

ПРЫЕЗД ДЗЬВЮХ ДЭЛЕГАЦЫЙ

АГАРОДНІК РУСАЎ ТЭСЬЛЯ НАДАРОЖНЫ ОНІКО

Для азнаёмлення з гаспадарчым і культурным жыццём БССР, у Менск у бліжэйшы час прыедуць каля 50 прадстаўнікоў украінскіх сялян-незаможнікаў, арганізатараў калгасаў, племгасаў і інш. сельска-гаспадарчых таварыстваў і арганізацый.

4-га снежня па запрашэнні беларускіх савецкіх і грамадскіх арганізацый у Менск прыехала першая дэлегацыя украінскіх сялян-незаможнікаў у складзе 5 чал.

Дэлегацыя наведала рад фабрык,

заводаў, культурна-асветных устаноў. Украінскія госці азнаёмліліся з работаю халадзільніка, заводаў «Энергія», «Бальшавік», «Камунар», хлебазаводу і інш., былі ў Цэнтральным Доме Селяніна, Белдзяржтэатры; наведалі ваколічныя саўгасы і калгасы.

Учора ў Менск прыехала з Вінніцкай акругі другая дэлегацыя украінскіх незаможнікаў у складзе т. т. Бунчука, Тура і Марціюшкіна.

Сёння яны наведваюць гістарычны дом, дзе адбываўся 1-шы з'езд

партыі і рад іншых устаноў і арганізацый. У гутарцы з нашым супрацоўнікам украінскія дэлегаты паведамілі, што на іх зрабіў вялікае ўражанне тэмп гаспадарчага і культурнага жыцця ў Менску.

— Нават павярхоўнае азнаёмленне з работаю некаторых устаноў і будаўніцтвам, — кажуць яны, — паказала, што ў Беларусі савецкае жыццё б'е крыніцаю. Будаўніцтва ў Менску мае вялікі размах.

ЗА НЕПАРАДКІ НА ГРАМАДЗКІХ РАБОТАХ ЗАГАДЧЫК МЕНСКІМ КАМГАСАМ ШЧАЦЬНО І ЗАГ. АДДЕЛАМ ПРАЦЫ ТАНКАШУРАЎ ПРЫЦЯГНУТЫ ДА СУДОВАЕ АДКАЗНАСЦІ

У свой час у «Звязь» ўжо паведамлялася аб выяўленні вялікіх непарадкаў пры правядзенні грамадскіх работ у Менску у 1925—27 г. г. Дадаткова ўстаноўлена, што згодна з фінансаваннем работ не знаходзіліся цалкам у распараджэнні аддзелу працы, як гэта прагледжана інструкцыяй Наркампрацы. Аддзел камунальнай гаспадаркі выдаткаваў грошы на сваім поглядзе. Дагавору паміж аддзелам працы і камгасам на выкананне работ не было. Камгас самавольна павялічваў грашовы фонд на грамадскія работы, парушаў нормы аплаты і выпрацоўкі. Плян скарыстання некваліфікаванай рабочай сілы ня быў выкананым. Частка работ праводзілася падраднымі спосабам, без праектаў, планаў і папярэдніх каштарысаў, у выніку чаго прыходзілася праводзіць непатрэбныя работы.

Так, кошт капітальнага рамонту Ракаўскага тракту быў вылічаны ў

5 тыс. руб., а патрачана да 14 тыс. руб. Навокал Антоўскага парку выкапалі канал, акая праз кароткі час завалілася і яе трэба было зноў перарываць. Па скавочэнні будаўнічага сэзону 1926-27 году грамадскія работы весталіся напрынятымі. Якасць іх на была правярана.

Аддзел працы на воў нагляду за парадкам правядзення работ камгасам.

Усё гэта адарылася, дзякуючы падбайным адносінам да сваіх службовых абавязкаў і безгаспадарчасці загадчыка менскага аддзелу працы А. Танкашкура і загадчыка Менскага камгасу — Шчацко, які і прыцягнуты да крымінальнай адказнасці. Справа аб іх перададзена Вярхоўнаму суду БССР і будзе слухацца ў бліжэйшы час пад старшынствам члена Вярхоўнага суду тав. Баранава з удзелам пракурора і абароны.

М. К.

На перавыбары саветаў у вёску!

Учора на пасяджэнні прэздыуму ЦСПСБ стаяла пытанне аб дэлегаванні рабочых прамысловых прадпрыемстваў — у вёскі для непасрэднага ўдзелу ў справах адна-перавыбарчай кампаніі сельсаветаў.

Дэтална абгаварыўшы інфармацыю па гэтым пытанні тав. Калана, прэздыум ЦСПСБ пастанаваў

іх папрацаваць на вёсцы 2 тыдні. Віцебскаму і Гомельскаму акрадрафб'ю прапанавана вылучыць на гэтую работу ня менш, чым па 30 рабочых і іншым аргументам — на магчымых.

Прэздыум ЦСПСБ зьявіў уагу ЦП саюзаў на неабходнасць адпаведнага якаснага падбору кандыдатаў.

Ад'езд тав. Адамайціса на новую работу

Паводле пастановы вышэйшых урадавых органаў БССР і БССР народны камісар гандлю БССР тав. Адамайціс пераводзіцца на сталую працу ў Маскву ў якасці старшыні праўлення ўсаюзнага акцыянернага таварыства «Хладэкспарт».

5-га снежня тав. Адамайціс выехаў у Маскву.

Засеў цыкоры ў БССР

Цэнтрсаюз намячае на 1929 г. значна павялічыць плошчу засеваў цыкоры. Апрача пашырэння плошчы засеваў цыкоры ў асноўных раёнах (Яраслаўскага губ.) адным з раёнаў для засеваў цыкоры намячана і тэрыторыя БССР.

У звязку з гэтым у бліжэйшы час у Беларусь прыяжджае прадстаўніцтва Цэнтрсаюзу для вырашэння практычных пытанняў, звязаных з магчымым засевом цыкоры, на транзітцы гэтых засеваў, аграмічнага абслугоўвання і г. д.

Як Менск будзе святкаваць 10-цігодзьдзе БССР

Апрыванком запрасіў на свята рабочых Ленінграду, Масквы, Харкаву, Тыфісу і акруговых гарадоў БССР

СУД

Прысуд па справе падпальшчыкаў калгасу «Іскра» скасаваны

Справа кулакоў-падпальшчыкоў перададзена Вярхоўнаму суду

Вярхоўны суд БССР скасаваў прыгавор Аршанскага акруговага суду па справе заможнікаў — Капдраценка і інш., якія абвінавачваліся ў падпале занова арганізаванага ў Аршанскай акрузе калгасу «Іскра».

Паць кулакоў з мэтай сараць земляўпарадкавання і перашкодзіць калектывізацыі вёскі падпалілі дом члена сельсавету і новага калгасу «Іскра» тав. Шабацова. У доме апошняга знаходзілася канцэлярная каморніца Вухмана. Агнём былі знішчаны ўсе пляны, чарцяжы каморніца, а таксама 9 дзвероў — членаў калгасу.

Аршанскі акруговы суд прымаў гэта злачыства, як проты падпалі і прыгаварыў кулакоў да пазбаўлення волі на 5 год кожнага.

Адвак, пленум Вярхоўнага суду не згадзіўся з такой матывіроўкай і прымаў злачыства кулакоў контр-рэвалюцыйным дзеяннем, накіраваным на зрыў мерапрыемстваў савецкай улады па калектывізацыі вёскі і ўмацавання сельскай гаспадаркі.

Справа перададзена судовай калегіі Вярхоўнага суду і будзе слухацца ў выкладной сесіі ў снежні ці студзені. Старшынёму суду навазначана член Вярхоўнага суду т. Шапіра.

Уз'ядзвенскі райком КП(б)В склінае на 16 снежня г. г. раённую нараду селькоры

Нарада адбудзецца ў памяшканні РК КП(б)В а 10 гадз. раніцы. Прысьба ўсіх селькоры раёну з'явіцца на нараду

Бліжэйшыя пастаноўкі Белдзяржкіно

Белдзяржкіно ў бліжэйшы час выпускае рад новых фільмаў, якія на працягу снежня-студзеня з'явяцца на беларускім экране.

«АГНІ КІТАЮ»

Гэты фільм закончан ужо мантажам. Карціна ставілася разам з «Востоккіно». Сюжэтам для фільму «Агні Кітаю» паслужылі рэвалюцыйны падзеі, што адбыліся ў адным з гарадоў Кітаю ў снежні 1927 г. На фоне гэтых рэвалюцыйных падзей у Кітаю адбываецца драма расійскай жанчыны — Галены Мікалаеўны Крочотавай, жонкі выдатнага кітайскага камуніста.

Карціна мае рад цікавых этнаграфічных адміткаў. Усё ж людзкі кітайскі матар'ял падобраны непаўнацэнна сярэднім кітайцаў, якія прамываюць у Ленінградзе. Сярод іх удалося знайсці артыстычна каштоўны матар'ял. Ігра кітайцаў вытрымала самыя строгія вымаганні. Толькі невялікі лік «белых» граюць ленінградскія артысты. Пастаноўка фільму належыць В. Гардзіну, галоўную жаночую ролю выконвае кіно-артыстка Т. Булах (жонка выдатнага кітайскага партыйца), апэратар Д. Шляглейт.

«ПЕСНЯ ЯСНЫ»

Да свята 10-годдзя абвешчэння БССР выпушчаецца фільм «Песня Ясны», які малодзе выключную ролю вясковага камсамолу ў перахо-

дзе беларускай вёскі на новыя сацыялістычныя рэйкі.

Фільм апавядае аб тым, як маладыя студэнты Сьдзёлка і Галенка, на звароце ў роўную вёску, асушаюць, пасяля ўпартай барацьбы з цемнатой і забабонамі сялян, балота, якое дагэтуль лічылася святам месцам.

Карціна засьнята на вельмі багатым этнаграфічным матар'яле. Частка яе прысьвечана жыццю рабфаку. Здымкі рабіліся ў Менскай акрузе і ў самым Менску (вакзал, Дом селяніна і г. д.).

Фільм апрацаваны паводле вядомай апошэцы народнага паэты Я. Коласа пад назваю «На прасторах жыцця».

Унесены зьмены ў сюжэт накіраваны галоўным чынам у бок большай выразнасці выведзеных тыпаў. Пастаноўка В. Гардзіна, апэратар Д. Шляглейт. З артыстычнага боку ў гэтым фільме адмікаваўся В. Платонаў, які грае ролю Шулевіча (адмоўны тып камсамольца). Ролі галоўных герояў граюць: Галенкі — С. Якаўлева, Сьдзёлкі — Ю. Самойлаў, Ніны — Т. Булах.

«ХВОІ ШУМЯЦЬ»

У сярэдзіне студзеня адбудзецца грамадскі прагляд трэцяга фільму выпуску Белдзяржкіно — «Хвоі шумяць» («Атаман Аса»). Фільм малодзе падзеі ў часе беларускай акупа-

цыі Беларусі. З беларускіх артыстаў у ім адмікаваўся актывіст ВДТІ — В. Пола і кіно-артыстка Ганна Кузьмюк. Асцэнт-кансультант па фільме А. Вольны.

«ПЕЎНІ ПЕРАКЛІКАЮЦА»

Фабрыкай Белдзяржкіно з'яравыпушчаны невялікі камедыйны фільм «Пейні пераклікаюцца». Гэта — вясёлая камедыя. Фільм засьняты ў перагранічнай паласе. Сюжэтам яго служыць настроі польскага графа абшарніка, частка зямель якога графінаў 1920 г. разрабана на дзье часткі.

Палац графа апынуўся на тэрыторыі Савецкай Беларусі і арабіўся саўгасам. На меншай частцы сядзібы на польскім баку пасяліўся «насова» сам граф у надзеі перабрацца ў самым бліжэйшым будучым у свой палац. Але яго надзеі разбіваюцца жыццём. Востры інтарэс насельніцтва Зах. Беларусі да ўсяго таго, што робіцца на савецкім баку — нервуе і адуе пана. Але-ж асабліва яго бянтэжыць тое, што нават пейні трымаюць сувязь з пейнімі на савецкім баку і пераклікаюцца з імі.

Даведзены ўсімі гэтымі абставінамі да бясшэня, пан канчае тым, што пакідае свой маёнтак і выязджае ў Варшаву. Пастаноўка фільму належыць рэжысёру Балэзку, апэратар М. Казлоўскі.

М. КИ.

Новыя працкалентывы

Да святкавання 10-годдзя БССР у Менску прыставаана адкрыцьцё новага калектыву швейнікаў на 50 чал. і тэкстыльшчыкаў на 50 чал. Пашываецца працкалентыў шчотачнікаў на 50 чал. Пераводзіцца ў новае абсталяванне памяшканьне фабрыка пацаў і працкалентыў рымароў. У Гомелі да святкавання прыстававан пуск працкалентыў дрэваапрацоўнага камбінату і пашыран працкалентыў панчошнікаў на 30 чал.

У Віцебску, Магілёве, Бабруйску і Мазыры адкрываецца рад новых працкалентыў: швейнай, дрэваапрацоўчай, люстравай і іншых вытворчаснай, у якія будуюць уцягнуты некалькі сот беспрацоўных.

— 800 ПАЖАРАЎ. За апошнія два месцы на Беларусі было 800 пажараў. Большая частка з іх адарылася з прычыны неасцярожнага абыходжання з агнём пры рабоце сялян у гумнах і адрынах. Згодна новага парадку, стыхавыя прэміі папярэўшым выплываюцца страхаватэмі на месцы пажару.

кадр з фільму «Хвоі шумяць»

МЕНСК

За дзень 10-годдзя савецкай мэдыцыны на Беларусі

У гэтым месяці мілае 10 год арганізацыі савецкай мэдыцыны на Беларусі. Нарымат аховы здароўя выдае спецыяльны зборнік, прысьвечаны дзясятагоддзю са ахове здароўя ў Беларусі.

Жанчыны на адказнай працы

На адказную савецкую працу на Мен-

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

— Сёння, 7-га снежня, а 7 гадзіне ўвечары, у падгабінеце адбудзецца кансультанам на тэму: «Роля самакіравання ў навукальнай рабоце». Таварышчы, жадаючы атрымаць адка на тэму, ці ішчы пытанні, павінны з'явіцца ў суботу, 8 снежня, а 6 гадзіне ў памяшканні Фрунзэўскага райкому КП(б)В адбудзецца нарада выкан. бюро шэф. таварыства і трукані, Дзяржгавяло, Меншэі, Выдавецтва, зав. ДА, ВСНГ, Наркамвону, Рабіс, шэфстваўчых над Пухавіцкім раёнам па пытанні іх узлоў у перадыбрах с. о.

— Цэнтр. партнауб імя Марка Маркса. Сёння кіно «Начны ўсплеск» з удзелам Гарры Шля. Пачатак а 8 і 10 гадзіне ўвечары. Выклікаюцца і я група трукані парідку. А 7 гадзіне ўвечары — вялікі гуртка па вывуч. агедаўскай мовы. А 8 гадзіне — вялікі струнавага оркестру. А 9 гадзіне — індывідуальныя заняткі драмгуртка.

— Дом Ашветы — да ведала слухачоў паліткурсаў. Зроблены на апошніх занятках аб'ява — аднавіцеца.

— Чарговая лекцыя на тэму: «Зарыята» — адбудзецца ў пятніцу, 7 снежня а 7 гадзіне дня у палі № 1.

— У суботу, 8 снежня г. г. а

— У нядзелю, 9-га сьнежня а 11 гадзіне ў Малай залі алюбю Марка

